

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

**Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра європейської економіки і бізнесу**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

05 Соціальні та поведінкові

науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

051«Економіка»

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ

«Міжнародна економіка»

Форма навчання: денна

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему «Аналіз кон'юнктурних коливань на глобальних фінансових ринках»

здобувача Белкової Людмили Сергіївни

_____ (підпис)

Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри європейської економіки і бізнесу
Любачівська Р. З.

_____ (підпис)

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною
комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

В.о. завідувача кафедри: д.е.н, доц. Федірко О.А.

_____ (підпис)

Київ 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

**Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра європейської економіки і бізнесу**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ**

**«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»
05 Соціальні та поведінкові науки
051 Економіка
Міжнародна економіка**

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми

_____ Столярчук Я.М.

«___» _____ 20__ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Федірко О.А.

«___» _____ 20__ р.

**ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
здобувачу вищої освіти Белкової Людмили Сергіївни
денної форми навчання**

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

на тему: «Аналіз кон'юнктурних коливань на глобальних фінансових ринках»

Тему затверджено наказом ректора Університету від «14» лютого 2023 р. № 291-ст

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах вторинних джерел наукової і статистичної інформації.

План кваліфікаційної магістерської роботи

Розділ 1	Теоретичні аспекти аналізу кон'юнктури на глобальних фінансових ринках
<i>(термін подання – до 10 березня)</i>	
Розділ 2	Аналіз і прогнозування кон'юнктурних коливань на глобальних фінансових ринках
<i>(термін подання – до 10 травня)</i>	

Об'єкт дослідження:	Глобальні фінансові ринки
Предмет дослідження:	Аналіз та прогнозування кон'юнктури на світових фінансових ринках
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	Запропонувати логічно структурований, послідовний та взаємопов'язаний аналіз світових фінансових ринків та їхньої кон'юнктури

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	Визначити основні поняття та теорії кон'юнктури на фінансових ринках; описати інструменти та методи її аналізу; дослідити фактори, які впливають на кон'юнктурні коливання на фінансові ринки
У розділі 2	Проаналізувати динаміку розвитку глобальних фінансових ринків; спрогнозувати загальну кон'юнктуру на глобальних фінансових ринках; розробити рекомендації та пріоритети щодо розвитку світового фінансового ринку.

**Завдання підготував
науковий керівник**

(підпис)

Любачівська Р. З.

(ініціали, прізвище)
«14» лютого 2023 р.

Завдання одержав студент

(підпис)

Белкова Л.С.

(ініціали, прізвище)
«14» лютого 2023 р.

Реферат

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 75 сторінок, 2 таблиці, 11 рисунків, список використаних джерел з 91 найменувань.

«Аналіз кон'юнктурних коливань на глобальних фінансових ринках»

Об'єктом дослідження є глобальні фінансові ринки, які включають акційні, облігаційні, валютні та товарні ринки.

Предметом дослідження є аналіз та прогнозування кон'юнктури на світових фінансових ринках.

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи – запропонувати логічно структурований, послідовний та взаємопов'язаний аналіз світових фінансових ринків та їхньої кон'юнктури.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

- Визначити основні поняття та теорії кон'юнктури на фінансових ринках;
- Описати інструменти та методи її аналізу;
- Дослідити фактори, які впливають на кон'юнктурні коливання на фінансові ринки;
- Проаналізувати динаміку розвитку глобальних фінансових ринків;
- Спрогнозувати загальну кон'юнктуру на глобальних фінансових ринках;
 - Розробити рекомендації та пріоритети щодо розвитку світового фінансового ринку.

Практичне значення отриманих результатів. Проведено дослідження фундаментальних концепцій та теорій, що лежать в основі динаміки фінансових ринків, створивши міцний фундамент для розуміння механізмів, що стоять за кон'юнктурними коливаннями на глобальних фінансових ринках. Визначено різні фактори, що впливають на ринкові коливання, такі як технологічний прогрес, регуляторні зміни та зміни у структурі глобальної економічної влади.

Проведено глибокий аналіз розвитку світових фінансових ринків, розглянувши історичний контекст та останні тенденції. Завдяки рекомендаціям та аналізу ринкових умов, політики, учасники ринку та дослідники можуть зробити свій внесок у розвиток більш стабільної та стійкої світової фінансової системи.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи 2023.

Рік захисту роботи 2023.

Ключові слова: теорії, ринкові коливання, інструменти, методи аналізу глобальних фінансових ринків, фактори, кон'юнктура фінансових ринків, динаміка, прогнозування, пріоритети, розвиток глобальних фінансових ринків.

Відгук
про кваліфікаційну бакалаврську роботу здобувача факультету міжнародної економіки і менеджменту освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка»
Белкової Людмили Сергіївни
Тема: «Аналіз кон'юнктурних коливань на глобальних фінансових ринках»

1. Актуальність теми: полягає в тому, що фінансові ринки відіграють важливу роль у світовій економіці, а їх кон'юнктура має значний вплив на фінансову стабільність та макроекономічні умови. Глобальні фінансові ринки є ключовими елементами економічного розвитку, і їх кон'юнктура може мати важливі наслідки для країн, компаній та інвесторів. Аналіз кон'юнктурних коливань допомагає зрозуміти зв'язки між фінансовими ринками та реальною економікою, а також передбачати можливі ризики та виклики для національних та глобальних фінансових систем. Глобальні фінансові ринки є взаємопов'язаними, і кон'юнктура одного ринку може впливати на інші. Аналіз кон'юнктурних коливань на глобальних ринках дозволяє виявити світові тренди та спільні ризики.

2. Позитивні риси кваліфікаційної бакалаврської роботи: позитивним у роботі є те, що студентка доволі детально дослідила фактори, які впливають на кон'юнктурні коливання на фінансових ринках та проаналізувала загальну кон'юнктуру на глобальному фінансовому ринку.

3. Наявність самостійних розробок автора: у роботі розглянуто методологічну сутність та основні поняття та теорії кон'юнктури на фінансових ринках; досліджено інструменти та методи аналізу кон'юнктурних коливань; проаналізовано динаміку розвитку глобальних фінансових ринків; та розроблено рекомендації та пріоритети щодо розвитку світового фінансового ринку.

4. Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій: дипломна робота містить практичні рекомендації, які можуть бути використані для практичного застосування в управлінні фінансовими активами компаній.

5. Наявність недоліків: робота написана на актуальну тему, суттєвих зауважень не має.

6. Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи та її допущення до захисту перед ЕК: бакалаврська робота рекомендується до захисту в ДЕК. Оцінка від наукового керівника – 48 балів.

Науковий керівник: доцент кафедри європейської економіки і бізнесу, к.е.н., Любачівська Р.З.

Любачівська Р.З.

«__» _____ 2023 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ КОН'ЮНКТУРИ НА ГЛОБАЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ РИНКАХ	6
1.1. Основні поняття та теорії кон'юнктури на фінансових ринках	6
1.2. Інструменти та методи аналізу кон'юнктури на глобальних фінансових ринках	16
1.3. Фактори впливу на кон'юнктурні коливання на глобальних фінансових ринках	30
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ І ПРОГНОЗУВАННЯ КОН'ЮНКТУРНИХ КОЛИВАНЬ НА ГЛОБАЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ РИНКАХ	38
2.1. Динаміка розвитку глобальних фінансових ринків	38
2.2. Прогнозування кон'юнктури на глобальних фінансових ринках	53
2.3. Рекомендації та пріоритети розвитку світового фінансового ринку	58
ВИСНОВКИ	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	67

ВСТУП

Актуальність теми полягає в тому, що фінансові ринки займають важливе місце в економіці країн світу. Сучасний глобальний фінансовий ринок є складною та динамічною системою, що піддається впливу багатьох факторів, які можуть суттєво впливати на кон'юнктуру різних ринків. Кон'юнктурні коливання, які відносяться до зростання та падіння цін та значень фінансових інструментів, можуть виникати з різних причин, включаючи зміни економічних показників, політичні та глобальні події.

В дослідженні OECD Economic Outlook, November 2022 зазначалося, що стан світового фінансового ринку значно погіршився, і ця ситуація нагадує кризу 2008 року, яка була справжнім випробуванням для світової фінансової системи. Після пандемії почалася війна в Україні, яка стала "масивним та історичним енергетичним шоком" для ринків. "Шок" затормозив економічне зростання до 3,1%, а ОЕСР передбачає сповільнення до 2,2% у 2023 році. Це спричинило інфляційний тиск, зниження довіри та купівельної спроможності домогосподарств, а також збільшило ризики у всьому світі.

Метою даної кваліфікаційної бакалаврської роботи – запропонувати логічно структурований, послідовний та взаємопов'язаний аналіз світових фінансових ринків та їхньої кон'юнктури. Ґрунтуючись на об'єкті дослідження та обґрунтовуючи його актуальність, ми прагнемо надати цінні висновки, які сприятимуть прийняттю більш обґрунтованих рішень та стратегій управління ризиками для всіх зацікавлених сторін, залучених у глобальну фінансову систему. Для досягнення мети ми ставимо наступні завдання:

- Визначити основні поняття та теорії кон'юнктури на фінансових ринках;
- Описати інструменти та методи її аналізу;
- Дослідити фактори, які впливають на кон'юнктурні коливання на фінансові ринки;
- Проаналізувати динаміку розвитку глобальних фінансових ринків;

- Спрогнозувати загальну кон'юнктуру на глобальних фінансових ринках
- Розробити рекомендації та пріоритети щодо розвитку світового фінансового ринку.

Об'єктом дослідження даної роботи є глобальні фінансові ринки, які включають акційні, облігаційні, валютні та товарні ринки. Дослідження ринків вимагає глибокого аналізу факторів, що впливають на їх кон'юнктуру, тому ця вона буде присвячена аналізу та порівнянню різних факторів, які впливають на різні ринки.

Предметом є аналіз та прогнозування кон'юнктури на світових фінансових ринках. Ми заглибимось в теоретичні основи, практичне застосування та нові тенденції, що формують кон'юнктуру фінансових ринків, тим самим надаючи цінну інформацію для економічних фахівців, інвесторів та інших зацікавлених сторін. Робота буде складатися з двох частин.

У першій частині буде проведений огляд теорії та літератури щодо фінансових ринків, їх структури та кон'юнктури. Можна буде отримати ґрунтовне розуміння механізмів, які керують ринковими коливаннями у глобальному масштабі. Ми розглядаємо інструменти та методи, що використовуються для аналізу ринкових тенденцій. Друга частина присвячена практичним аспектам аналізу та прогнозування коливань, разом з рекомендаціями розвитку кон'юнктурних коливань на світових фінансових ринках, спираючись на теоретичні основи, закладені в 1 розділі.

В дослідженні "World Economic Situation and Prospects: April 2023 Briefing, No. 171" використовувалися різноманітні методи дослідження, включаючи статистичний аналіз, економетричні моделі, аналіз макроекономічних факторів з метою оцінки стану світової економіки в квітні 2023 року та прогнозування її подальшого розвитку. Результати дослідження показали, що світова глобальна економіка продовжує зростати, проте існують ризики для її стабільності, зокрема наслідки пандемії COVID-19, геополітичні напруження та інфляція.

Ми надали перевагу методу поведінкових фінансів серед розглянутих методів прогнозування коливань на фінансових ринках. Провели аналіз передових технологій, наприклад, як алгоритми машинного навчання та блокчейн, з метою поліпшення точності та ефективності фінансового прогнозування. Штучний інтелект та робототехніка можуть грати ключову роль у подоланні кризи та сприяти ефективності та інноваціям в цифровій економіці.

Також визначили роль настроїв інвесторів у формуванні ринкових коливань, яка може стати все більш важливою у майбутньому для орієнтації на фінансових ринках.

Глибинний аналіз кон'юнктурних коливань є надзвичайно важливим для того, щоб інвестори та фінансові фахівці могли максимально ефективно використовувати ринки, а для цього важливо всебічно розбиратися в структурах, теоріях, які лежать в їх основі. Така інформація є корисною для вирішення ряду завдань: прийняття рішень з питань інвестування, оцінки ризиків, розробки стратегії розвитку національного фінансового ринку, тощо. Особливо це набуває актуальності в ситуації, коли ми проходимо через глобальні потрясіння, і такі події, як пандемія, російсько-українська війна, інфляція, напруженість на банківських ринках, тощо, як ми покажемо, стали для глобального фінансового ринку справжнім викликом.

Інформаційна база дослідження. Інформаційна база досліджень ґрунтується на офіційних статистичних даних та авторитетних інтернет-ресурсах. Використання цих надійних джерел забезпечує точність та достовірність нашого аналізу. Офіційні статистичні дані створюють міцний фундамент для нашого дослідження, дозволяючи робити об'єктивні оцінки та обґрунтовані висновки.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, двох розділів і висновків, списку використаних джерел. Основний текст роботи становить **64 сторінки і включає 11 рисунків та 2 таблиці**. Список використаних джерел містить **91 найменування**. **Загальний обсяг роботи становить всього 75 сторінок.**

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ КОН'ЮНКТУРИ НА ГЛОБАЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ РИНКАХ

1.1. Основні поняття та теорії кон'юнктури на фінансових ринках

Фінансовий ринок представляє собою складну систему, яка відіграє важливу роль у економіці, тому розуміння його основних концепцій і теорій є необхідним. На цьому ринку постійно відбуваються зміни в співвідношенні між попитом і пропозицією, а також в цінах на фінансові інструменти. Це складне економічне явище, яке піддається впливу різних внутрішніх ринкових та макроекономічних факторів.

Поняття кон'юнктури фінансових ринків, у свою чергу, є важливою складовою глобальної економіки. Особливо важливо розуміти інвесторам та фінансовим фахівцям, як саме функціонують фінансові ринки і які умови на них впливають. В цьому підрозділі ми надаємо всебічне розуміння структури фінансових ринків, факторів, що впливають на них, та теоретичних засад, які лежать в їх основі.

Кон'юнктура є ключовою у макроекономічному аналізі і широко вивчається науковцями в цій галузі. Термін "кон'юнктура" в контексті фінансових систем означає сукупність обставин або подій, які впливають на ринок в певний момент часу, часто призводячи до значних змін в ринкових умовах. Зазвичай він використовується для опису економічної ситуації, яка виникає внаслідок певного набору умов або подій. Етимологія слова "кон'юнктура" походить від латинського слова "conjunctionem", що означає "з'єднання, об'єднання". Слово походить від "con-" (що означає "разом") і "jungere" (що означає "приєднуватися") [1]. У контексті фінансових ринків цей термін означає поєднання різних факторів, що створюють певну ринкову ситуацію.

У своїй науковій праці "Кон'юнктура фінансового ринку України: методологія формування, оцінювання та регулювання" Абакуменко [2] зазначає,

що поняття "ринкової кон'юнктури" отримало своє сучасне значення завдяки збагаченню економічних досліджень на різних рівнях. Дослідники зосередились на загальноекономічній кон'юнктурі на макроекономічному рівні, де аналізували показники в масштабах світової економіки та її взаємозв'язок з концепцією економічного циклу. А на мікроекономічному аналізі розглядаються окремі групи показників за галузями, щоб краще розуміти кон'юнктуру окремих ринків. Хоть коливання кон'юнктури кожного ринку були відокремленими, система коливань відображає загальну економічну ситуацію. В сучасній літературі поняття "кон'юнктура ринку" має різні тлумачення.

Цікавим фактом є те, що фінансові ринки мають системний характер. Зміни в попиті, пропозиції, конкуренції та цінах стали постійно коливатись через вплив ринкоутворюючих факторів та регулювальних заходів, які приймаються для забезпечення стабільності та рівноваги. Цей динамічний процес є важливим елементом забезпечення структурно збалансованого та сталого розвитку фінансового ринку. Тому розуміння природи умов на фінансовому ринку є надзвичайно важливим у розробці стратегій, спрямованих на досягнення фінансової стабільності на цьому ринку.

У своїй роботі, що носить назву "Кон'юнктура фінансового ринку: підходи до визначення дефініції" Абакуменко обговорює самі підходи до визначення поняття кон'юнктури фінансового ринку [3]. Автор заглиблюється у тонкощі визначення терміну "кон'юнктура фінансового ринку" та представляє різні підходи до розуміння цього складного поняття. Тут вже робота зосереджена на контексті вітчизняного ринку, обговорювані ідеї та методології можуть бути застосовані і до інших фінансових ринків. Кон'юнктура фінансового ринку може бути охарактеризована багатьма факторами, наприклад:

- ліквідністю ринку,
- волатильністю,
- ринковими настроями,
- ефективністю фінансових інструментів.

Оцінка кон'юнктури фінансового ринку вимагає глибокого розуміння динаміки та взаємозалежностей між цими факторами, а також здатності аналізувати ринок з різних точок зору. Щоб визначити кон'юнктуру фінансового ринку, на думку Абакуменко, потрібно розглядати макроекономічних показників. За цим методом можна оцінити загальний стан економіки та її вплив на фінансові ринки. Макроекономічні показники (зростання ВВП, інфляція та рівень безробіття) можуть надати цінну інформацію про стан фінансових ринків і допомогти визначити тенденції та потенційні ризики.

Автор і другий метод представив, який полягає в аналізі факторів мікрорівня, таких як:

- поведінка учасників ринку,
- ефективність конкретних фінансових інструментів,
- ліквідність ринку.

Завдяки методу можна більш детально визначити стан фінансового ринку, вивчаючи дії та мотивацію окремих інвесторів. Слід також врахувати ринкові настрої при визначенні кон'юнктури фінансового ринку. Ринкові настрої - це загальний настрій або перспективи інвесторів, які можуть суттєво впливати на поведінку ринку. Якщо ми будемо розуміти ринкові настрої, то зможемо визначити періоди оптимізму або песимізму, які свідчатимуть про потенційні можливості або ризики на фінансових ринках.

Джон Мейнард Кейнс, у своїй класичній книзі "The General Theory of Employment, Interest and Money", вивчав поняття кон'юнктури в рамках макроекономічного аналізу [4]. Він довів, що економічні коливання не тільки залежать від дії ринкових сил, але й від результату взаємодії ринкових та інших зовнішніх факторів (міжнародної політики, технологічних нововведень тощо). За допомогою цих факторів можуть бути створені кон'юнктури, які ведуть до значних змін в економічних умовах. Кейнс також вірив, що роль держави є вирішальною в стабілізації економіки під час економічної спаду. Він підтримував, що уряд може використовувати фіскальну політику для збільшення державних витрат або зниження податків, стимулювання попиту в період рецесії. За його думкою, уряд

також може використовувати монетарну політику, наприклад, зниження відсоткових ставок, для стимулювання інвестицій та економічного зростання.

Аналогічним чином, більш сучасна праця Хаймана Мінскі "Can 'It' Happen Again? Essays on Instability and Finance" досліджує концепції та теорії фінансової кон'юнктури та надає важливі знання щодо фінансової нестабільності в капіталістичній економіці. Мінскі стверджує, що фінансові кризи є нормальною частиною економічної системи, а не її відхилом [5]. У своїй "гіпотезі фінансової нестабільності" визначає три типи економічних одиниць, а саме хедж-одиниці, спекулятивні одиниці та Понці (рис. 1.1.).

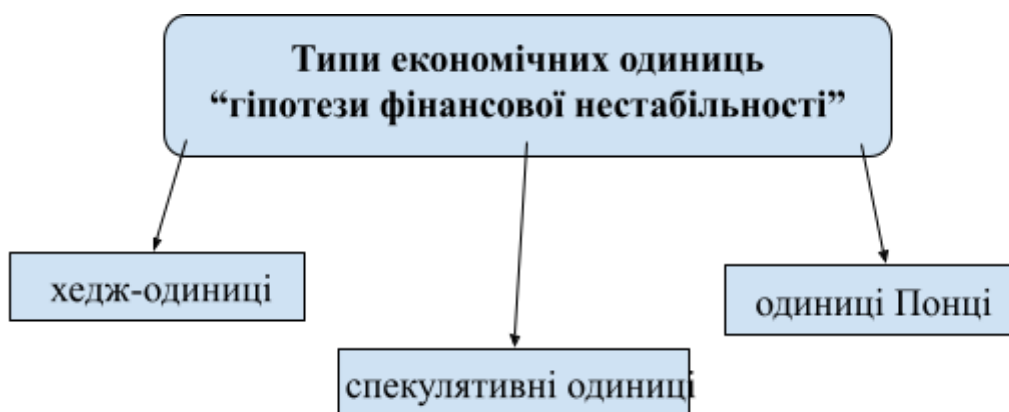

Рис. 1.1 - Типи економічних одиниць "гіпотези фінансової нестабільності"

Джерело: складено автором на основі [5].

Хедж-одиниці вважаються найбільш стабільними, тому що вони можуть генерувати достатній дохід для обслуговування своїх боргових зобов'язань. Спекулятивні одиниці покладаються на зростання цін активів для заробітку на обслуговування боргу, тоді як одиниці Понці сподіваються на те, що ціни на активи будуть зростати нескінченно довго. Мінскі стверджує, що з часом все більше одиниць переходять до спекулятивних позицій або позицій Понці, що збільшує ризик фінансової кризи. Він також вірить, що уряд повинен відігравати важливу роль у запобіганні фінансовим кризам, та запропонував "великий уряд" як підхід, який включає підсилення регулювання фінансової системи та більш активну роль уряду в стабілізації економіки під час кризи.

Девід Харві має роботу під назвою "The Limits to Capital", де обґрунтував основні концепції та теорії кон'юнктури фінансових ринків. Харві стверджує, як і Мінські, що капіталізм за своєю суттю є нестабільним і що кризи є неминучою рисою системи [6]. Він також визначає роль накопичення капіталу у створенні умов для фінансової кризи (нестабільних коливань). Його робота особливо актуальна для того, щоб орієнтуватися в динаміці кон'юнктурних криз. Кон'юнктурні кризи є не просто результатом випадкових подій або ринкових сил, а скоріше результатом взаємодії економічних, соціальних і політичних сил. Харві припускає, що накопичення капіталу створює умови для криз, генеруючи надлишкову ліквідність і перенакопичення капіталу в певних секторах економіки. Підкреслюється важливість просторового та часового вимірів у розумінні кон'юнктури фінансового ринку. Кризи не обмежуються конкретними регіонами чи періодами часу, а мають глобальний та історичний вимір. Важливо розбиратися в глибинні структурній особливості глобальної економіки і в тому, як вони формують динаміку фінансових ринків.

У дослідженні "Світові фінансові коливання та валютні режими: Огляд перспективи розвитку ринків" Моріс Обстфельд, Джонатан Д. Острі та Махваш С. Куреші вивчають складні відносини між економічною теорією та практикою. Вони досліджують феномен кон'юнктури фінансових ринків, розбираючи вплив світових фінансових коливань на економіки, які розвиваються та наслідки різних валютних режимів. Світові фінансові цикли, які характеризуються коливаннями цін активів та зростанням кредитів, мають суттєві наслідки для ринкових економік у розвитку [7]. Ці цикли формуються в результаті ряду факторів, таких як грошова політика в розвинених країнах, світова прийнятність до ризику та глобальна ліквідність.

Особливу увагу автори приділяють впливу цих циклів на розвиваючі ринки, які часто виявляються більш вразливими до зовнішніх шоків через менш розвинені фінансові структури та обмеженість політичних інструментів. Обстфельд, Острі та Куреші звертають увагу на значення валютного режиму у

формуванні здатності економіки ринкових країн адаптуватися до зовнішніх шоків. Розглядаються ними два основні валютні режими: гнучкий та фіксований.

Гнучкі валютні режими дозволяють курсу валюти відобразити ринкові сили, тоді як фіксовані валютні режими підтримують постійний курс відносно іншої валюти або кошика валют. Гнучкий валютний режим може надати корисний буфер проти світових фінансових циклів, що пов'язано з тим, що у разі зовнішніх шоків гнучкий валютний курс може допомогти згладити їхній вплив, дозволяючи національній економіці адаптуватися до них більш ефективно. На відміну від цього, фіксований валютний режим може посилити вплив зовнішніх шоків, обмежуючи здатність економіки пристосовуватися до мінливих умов на фінансових ринках.

У своїй науковій статті 2018 року під назвою "Фінанси та бізнес-цикли: Кредитний канал попиту домогосподарств" Міан і Суфі заглиблюються в кредитний канал попиту домогосподарств та його вплив на бізнес-цикли. В їх роботі озвучено, що фінансові ринки та кредити домогосподарств відіграють значну роль у визначенні економічних показників, впливаючи як на споживчі витрати, так і на інвестиційний вибір [8]. Також можна розглянути теорію кредитно-орієнтованого каналу попиту домогосподарств, яка стверджує, що структура споживчих запозичень і витрат має значний вплив на діловий цикл і ринкові коливання. Згідно з теорією, розширення споживчого кредитування призводить до збільшення витрат домогосподарств, що спричиняє економічне зростання. І навпаки, скорочення споживчого кредитування може призвести до зменшення витрат і сприяти економічному спаду.

Автори досліджують і роль іпотечної заборгованості у фінансовій кризі 2008 року, стверджуючи, що високий рівень заборгованості домогосподарств і подальше падіння цін на житло були основними факторами, які загострили кризу. Вони доходять висновку, що політикам слід зосередитися на розробці стратегій, спрямованих на пом'якшення ризиків, пов'язаних з високим рівнем заборгованості домогосподарств і кредитним каналом формування попиту домогосподарств.

У статті економіст Роберт Шиллер пропонує інтригуючу концепцію, згідно з якою історії та наративи можуть мати значний вплив на економічну поведінку та ринкові умови. Наративи мають здатність формувати переконання, очікування та дії людей, які потім можуть впливати на економічні результати [9]. Він також наводить різні історичні приклади, коли наратив відігравав вирішальну роль у формуванні економічних подій, таких як Велика депресія, бульбашка доткомів та крах ринку житла 2008 року. У кожному випадку панівний наратив сприяв утворенню економічних бульбашок, що завершилося крахом ринку і тривалим економічним спадом. Технологічний прогрес і канали комунікації прискорили широке розповсюдження наративів, збільшивши їхній вплив на економіку. Соціальні мережі, медіа та інші платформи сприяють швидкому поширенню наративів, створюючи петлі зворотного зв'язку, які посилюють певні переконання та поведінку. Робота Шиллера підкреслює значення ролі наративів в умовах фінансового ринку. Завдяки наративам, які виникають у різних економічних контекстах, економісти та політики можуть краще орієнтуватися, як вони формують економічну поведінку, і потенційно пом'якшити негативні наслідки негативних наративів.

Гіпотеза ефективного ринку (ЕМН) є однією з найбільш прийнятих теорій у фінансовій економіці. Стаття Юджина Фама "Випадкові блукання цін на фондовому ринку" була однією з перших спроб довести, що ціни на акції рухаються за моделлю випадкових блукань, що підтверджує принципи ЕМН. В дослідженні припускається, що ціни на акції асимілюють всю доступну інформацію, і будь-які спроби передбачити майбутній рух цін є безрезультатними [10]. Висновки мають значні наслідки для інвестиційного менеджменту, оскільки вони ставлять під сумнів припущення, що досвідчені інвестори можуть постійно перевершувати ринок завдяки аналізу та прогнозуванню майбутніх цін. Фама заклав основу для орієнтації в ринковій ефективності - концепції, яка продовжує формувати фінансову індустрію і сьогодні. ЕМН та ідея випадкового блукання цін на акції зараз вважаються фундаментальними концепціями у вивченні фінансових ринків.

У тому ж ключі, у статті Пола А. Самуельсона "Proof that properly anticipated prices fluctuate randomly", опублікована в журналі Industrial Management Review в 1965 році, було показано, що на ринку, де всі учасники мають доступ до всієї необхідної інформації і прогнозують майбутні ціни, ці ціни будуть рухатися у випадковому порядку [11].

На фінансових ринках є такі теорії/моделі: гіпотеза ефективного ринку (ГЕР), модель оцінки капітальних активів (САРМ), динамічна стохастична модель загальної рівноваги (DSGE) (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1 - Основні теорії/моделі кон'юнктури фінансового ринку

Назва теорії/моделі	Характеристика
Гіпотеза ефективного ринку (ГЕР)	Стверджує, що ціни на акції повністю відображають наявну інформацію, що робить прогнози майбутніх цінових змін марними
Модель оцінки капітальних активів (САРМ)	Оцінює очікувану дохідність активу з урахуванням його ризику відносно ринку
Динамічна стохастична модель загальної рівноваги (DSGE)	Динамічна, стохастична модель загальної рівноваги, яка використовується для аналізу монетарної політики, враховуючи як внутрішні економічні умови, так і взаємодію на світовому фінансовому ринку.

Джерело: Складено автором на основі [12], [13].

Концепція, відома як гіпотеза ефективного ринку (ГЕР), є центральною на фінансових ринках. За нею, вся загальнодоступна інформація вже відображена в поточних ринкових цінах, що унеможливлює постійне випередження ринку шляхом аналізу або прогнозування майбутніх цін. Самуельсон підтримує ідею про те, що ринкові ціни є непередбачуваними, тому що поведінка учасників ринку та наявність нової інформації впливають на ціни непередбачуваним чином. Ідея кидає виклик поняттю раціонального ринку, де ціни відображають всю доступну інформацію, і має важливі наслідки для інвестиційного менеджменту та портфельної теорії.

Модель оцінки капітальних активів (САРМ), розроблена Вільямом Шарпом та Джоном Лінтнером у 1960-х роках. САРМ пояснює, як інвестори можуть визначити очікувану дохідність активу на основі його ризику відносно ринку. Теорія має значний вплив на інвестиційну стратегію та управління портфелем. У своїй роботі 2019 року Бай та ін. переосмислюють модель оцінки капітальних активів (САРМ) в контексті економічних катастроф, пропонуючи інноваційний погляд на класичну фінансову теорію [12]. Традиційна САРМ, яка є фундаментальним компонентом фінансів, пояснює, як інвестори можуть оцінити очікувану дохідність активу, виходячи з його ризику відносно ринку, представленого бета-коефіцієнтом. Бай та його послідовники представляють модель рівноваги, яка розширює традиційну САРМ, включаючи вплив економічних катастроф на ціноутворення активів. Цей підхід враховує обмеження, що існують у класичній моделі САРМ, яка не повністю враховує потенційні наслідки масштабних негативних економічних подій. Включення ризику катастрофи в модель дозволяє авторам більш повно наочити динаміку цін на активи в умовах екстремальних ринкових умов.

Переходимо до наступного дослідження в нашому огляді. У статті Калемлі-Озджан "US monetary policy and international risk spillovers." досліджується взаємозв'язок між умовами на фінансових ринках та рішеннями Федеральної резервної системи США щодо монетарної політики. Перелив ризиків з іноземних економік на фінансові ринки США впливають на рішення, що приймаються Федеральною резервною системою [13]. У дослідженні використовується динамічна стохастична модель загальної рівноваги (DSGE) з відкритою економікою для аналізу того, як зміни умов на світових фінансових ринках (обмінні курси, ціни на акції, сировинні товари) впливають на монетарну політику США. Умови на світових фінансових ринках мають немалий вплив на монетарну політику США, причому найбільший вплив мають обмінні курси. Результати дослідження свідчать про те, що рішення щодо монетарної політики США визначаються не лише внутрішніми економічними умовами, але й впливають на кон'юнктуру світових фінансових ринків. Що підкреслює

важливість моніторингу та аналізу кон'юнктури світового фінансового ринку для прийняття обґрунтованих рішень у сфері монетарної політики. До того ж, є необхідність для політиків враховувати потенційні побічні ефекти їхніх рішень на світову фінансову систему. Із-за взаємопов'язаності фінансових ринків у всьому світі, політичні рішення, прийняті в одній країні, можуть мати наслідки для інших країн, важливо міжнародно координуватися та співпрацювати у сфері монетарної політики.

Ще одне дослідження, що варто уваги, це дослідження поведінкових фінансів Барберіса і Талера, яке дає розібратися в основних концепціях і теоріях кон'юнктури фінансових ринків. Поведінкові фінанси – це відносно нова підгалузь фінансів, яка поєднує принципи психології та економіки для пояснення того, як люди приймають фінансові рішення [14]. Вона кидає виклик традиційним припущенням гіпотези ефективного ринку (ЕМН), яка стверджує, що всі інвестори є раціональними, а вся інформація відразу відображається на цінах активів. Дослідження підкреслює актуальність кількох поведінкових упереджень (надмірна самовпевненість, несхильність до втрат, стадна поведінка), які впливають на рішення інвесторів і спричиняють неефективність ринку. Наприклад, надмірна самовпевненість призводить до того, що інвестори переоцінюють свою здатність обирати акції, тоді як несхильність до втрат робить їх більш чутливими до втрат, ніж до прибутків. А стадна поведінка змушує інвесторів слідувати за діями інших, не беручи до уваги фундаментальні основи акцій. Ці поведінкові упередження призводять до передбачуваних моделей цін на акції, які суперечать ЕМН. Поведінкові фінанси пропонують альтернативні моделі для пояснення цих закономірностей, такі як теорія перспективи, яка враховує несхильність до втрат, та модель обмеження арбітражу, яка пояснює, чому зберігається певна неефективність ринку.

1.2. Інструменти та методи аналізу кон'юнктури на глобальних фінансових ринках

Вивчення світових фінансових ринків є складною галуззю, що постійно розвивається, оскільки ринкові умови та економічні фактори постійно змінюються. Для орієнтації в поточному стані цих ринків та прийняття обґрунтованих рішень щодо інвестицій чи економічної політики дуже важливо мати доступ до широкого спектру аналітичних інструментів та методів. Підгалузь аналізу, відома як "Інструменти та методи аналізу кон'юнктури світових фінансових ринків", має на меті надати всебічний огляд різних підходів, що використовуються для аналізу та розуміння поведінки світових фінансових ринків. Ця підгалузь охоплює широкий спектр тем, включаючи статистичні моделі для прогнозування ринкових тенденцій, аналіз фінансової звітності, технічний аналіз та аналіз настроїв. До того ж, вона досліджує використання машинного навчання та штучного інтелекту у фінансовому аналізі, а також роль поведінкової економіки в розумінні ринкової поведінки.

Одним із ключових аспектів цієї підгалузі є використання аналітики даних для виявлення закономірностей і тенденцій у поведінці ринку. Аналітики використовують різноманітні джерела даних, включаючи історичні ціни на акції, економічні показники та новини, щоб розробити моделі, які можуть передбачити майбутні рухи ринку. Ці моделі можуть також включати потоки даних у реальному часі, щоб забезпечити актуальну інформацію про ринкові умови.

Ще одним напрямком у цій підгалузі є управління ризиками. Аналітики використовують різноманітні методи, включаючи аналіз вартості під ризиком і стрес-тестування, щоб визначити потенційні ризики на ринку і розробити стратегії для їх зниження.

В цілому, вивчення інструментів та методів аналізу кон'юнктури світового фінансового ринку відіграє вирішальну роль в інформаційному забезпеченні прийняття рішень інвесторами, фінансовими установами та політиками. Забезпечуючи глибше розуміння основних факторів, що визначають поведінку

ринку, ця підгалузь допомагає зацікавленим сторонам приймати більш обґрунтовані рішення та ефективніше управляти ризиками.

Сфера фінансового аналізу продовжує розвиватися, постійно розробляються нові інструменти та методи для кращого розуміння ринкової поведінки. Наприклад, недавні досягнення в галузі машинного навчання та штучного інтелекту призвели до розробки більш складних моделей, які можуть обробляти величезні обсяги даних у режимі реального часу, щоб забезпечити більш точне прогнозування ринкових тенденцій.

Водночас з'явилися нові виклики та ризики, такі як зростаюча взаємозалежність світових ринків та вплив геополітичних подій на поведінку ринків. Як наслідок, вивчення інструментів та методів аналізу кон'юнктури світових фінансових ринків є постійною та динамічною сферою, яка потребує постійних інновацій та адаптації, щоб йти в ногу з мінливими економічними та ринковими умовами. Нижче ми розглянемо, деякі з ключових інструментів і методів, що використовуються для аналізу кон'юнктури світового фінансового ринку. Тим самим визначимо основні в таблиці 1.2. Ми також розглянемо деякі виклики та ризики, пов'язані з цими підходами, і проаналізуємо потенційні рішення та майбутні напрямки досліджень у цій галузі.

Моніторинг або поточне спостереження також може бути ефективним для аналізу кон'юнктури фінансового ринку. Цей підхід передбачає регулярне і безперервне відстеження ключових фінансових показників і ринкових даних для виявлення тенденцій і закономірностей на фінансових ринках. За допомогою нього аналітики можуть отримати цінну інформацію про поведінку фінансових ринків і приймати обґрунтовані рішення щодо інвестиційних стратегій та ринкових тенденцій. Однією з ключових переваг моніторингу або поточного спостереження є те, що він здійснюється в режимі реального часу, що дозволяє аналітикам швидко реагувати на зміни ринкової кон'юнктури. Відстежуючи ключові показники (ціни на акції, процентні ставки, обмінні курси), аналітики можуть виявити нові тенденції та скористатися інвестиційними можливостями, коли вони з'являються. Метод допомагає аналітикам дослідити основні фактори,

що визначають поведінку фінансового ринку. Відстежуючи ринкові дані в часі, аналітики можуть визначити ключові фактори, що зумовлюють рух ринку, такі як зміни в економічній політиці або зміни в настроях інвесторів. Таке розуміння можна використовувати для прийняття більш обґрунтованих інвестиційних рішень і кращого управління фінансовими ризиками.

У своєму дослідженні "Financial Markets Monitoring and Surveillance: A Quote Stuffing Case Study" Девід Діас та Бабіс Теодулідіс обговорюють застосування методів моніторингу та постійного нагляду при аналізі фінансових ринків. Автори на прикладі справи про накрутку котирувань підкреслюють важливість цих методів у виявленні шахрайських дій на фінансових ринках [15]. Моніторинг і постійне спостереження передбачають безперервне спостереження та аналіз ринкових даних для виявлення аномальних моделей або поведінки. Зазначається, що ці методи є важливими для виявлення шахрайських дій, таких як "набивання котирувань", що передбачає наповнення ринку фальшивими замовленнями з метою маніпулювання цінами на акції. Авторами було наведено приклад інциденту з "набиванням котирувань" на фондовому ринку, коли трейдер використовував складний алгоритм для маніпулювання цінами на акції, подаючи велику кількість фальшивих заявок. Вони демонструють, як методи моніторингу та постійного спостереження можуть бути використані для виявлення такої шахрайської діяльності шляхом аналізу ринкових даних (дані книги замовлень, торгові дані, дані котирувань тощо), а також виявлення патернів, які відхиляються від норми. Але у методу моніторингу або поточного спостереження є обмеження. Однією з головних проблем є величезний обсяг даних, які необхідно відстежувати та аналізувати, що може бути непосильним для аналітиків. Цю проблему можна вирішити, використовуючи передові інструменти і методи аналізу даних, такі як машинне навчання і штучний інтелект, для автоматизації обробки даних і виявлення ключових тенденцій і закономірностей у даних фінансового ринку.

Іншою проблемою є потенційна можливість упередженості в інтерпретації даних. Аналітики можуть бути схильні до когнітивних упереджень та евристик, які можуть впливати на їхню інтерпретацію даних фінансового ринку. Цього

можна уникнути, використовуючи строгі статистичні методи та об'єктивні методи аналізу даних, такі як регресійний аналіз і моделювання часових рядів.

Отже, моніторинг або поточне спостереження є цінним методом вивчення кон'юнктури фінансового ринку, що дає змогу в режимі реального часу отримати уявлення про ринкові тенденції та поведінку. Але важливо усвідомлювати обмеження цього методу і використовувати сучасні інструменти аналізу даних та об'єктивні методи аналізу, щоб зменшити упередженість і підвищити точність інтерпретації даних. Поєднуючи моніторинг з іншими аналітичними методами (економетричне моделювання, якісний аналіз), аналітики можуть розвинути комплексне розуміння поведінки фінансового ринку та приймати обґрунтовані інвестиційні рішення.

Статистичний аналіз – це метод вивчення кон'юнктури фінансового ринку, який широко використовується у фінансовій індустрії. Він передбачає збір, аналіз та інтерпретацію даних для виявлення тенденцій і закономірностей на фінансових ринках. Цей аналіз має вирішальне значення для інвесторів, трейдерів та фінансових аналітиків, які покладаються на дані для прийняття обґрунтованих рішень щодо купівлі, продажу та володіння фінансовими активами.

Одним з ключових інструментів статистичного аналізу фінансових ринків є регресійний аналіз. Регресійний аналіз використовується для визначення взаємозв'язку між двома або більше змінними і може бути використаний для прогнозування майбутніх ринкових тенденцій. Щодо тематичної літератури, "Вступ до лінійного регресійного аналізу" Дугласа Монтгомері, Елізабет А. Пек та Джеффри Вайнінга – це вичерпний довідник з лінійного регресійного аналізу як фундаментального статистичного методу що використовується для моделювання зв'язку між двома змінними. Лінійний регресійний аналіз використовується для визначення сили та характеру зв'язку між залежною змінною та однією або кількома незалежними змінними [16]. Метод полягає у побудові прямої лінії на основі набору точок даних і використанні цієї лінії для прогнозування поведінки залежної змінної на основі змін незалежної змінної (незалежних змінних). Лінійний регресійний аналіз має численні застосування в широкому спектрі

галузей, включаючи фінансові ринки. Він використовується для моделювання взаємозв'язку між різними факторами, наприклад ціна і попит. Одним з основних застосувань лінійного регресійного аналізу є прогнозування.

Використовуючи історичні дані для побудови регресійної моделі, дослідники можуть робити обґрунтовані прогнози щодо майбутньої поведінки залежної змінної. Щодо слабких сторін регресійного аналізу, одним з основних обмежень регресійного аналізу є саме припущення, що зв'язок між залежними та незалежними змінними є лінійним. Однак у багатьох реальних сценаріях зв'язок між змінними може бути більш складним і нелінійним, що може призвести до неточних прогнозів та інтерпретацій. Ще одним обмеженням регресійного аналізу є те, що він припускає, що змінні, які розглядаються, є незалежними одна від одної. Також у багатьох випадках змінні можуть бути корельованими, що може призвести до мультиколінеарності та ускладнити визначення справжнього взаємозв'язку між змінними. Регресійний аналіз вимагає значної кількості даних, щоб бути ефективним. Якщо дані занадто розрізнені або розмір вибірки занадто малий, може бути складно виявити значущі закономірності та тенденції. Слід мати на увазі, що регресійний аналіз може бути чутливим до викидів і впливових спостережень. Викиди - це точки даних, які значно відхиляються від решти даних, тоді як впливові спостереження - це точки даних, які мають непропорційний вплив на результати аналізу. Якщо не врахувати ці типи спостережень належним чином, вони можуть призвести до неточних результатів та інтерпретацій.

Іншим важливим статистичним інструментом, що використовується у фінансовому аналізі, є аналіз часових рядів. Аналіз часових рядів використовується для вивчення поведінки фінансового активу або ринку в часі. У своїй книзі "Аналіз часових рядів" Джеймс Дуглас Гамільтон надає вичерпний огляд цієї галузі, досліджуючи різні техніки та методи, що використовуються для аналізу даних часових рядів. Аналіз часових рядів передбачає вивчення поведінки певного явища в часі. Цим явищем може бути будь-що: ціни на акції, погодні умови або навіть поширення хвороби [17]. Дані часових рядів часто використовуються для виявлення закономірностей, тенденцій і взаємозв'язків між

змінними, що дозволяє дослідникам робити прогнози щодо майбутньої поведінки. Економіка та фінанси є одними з основних застосувань аналізу часових рядів, де він використовується для прогнозування майбутніх економічних показників (наприклад, інфляції, процентних ставок зростання ВВП).

Аналізуючи історичні дані, дослідники можуть розробляти моделі, які дозволяють їм робити обґрунтовані прогнози щодо майбутньої поведінки цих показників. Проте як і будь-який статистичний метод, аналіз часових рядів має свої обмеження та потенційні недоліки. Однією з головних проблем аналізу часових рядів є робота зі складними та неоднозначними даними. Дані часових рядів часто можуть мати нерівномірності, такі як викиди, пропущені значення та сезонні ефекти, що може ускладнити аналіз і призвести до неточних прогнозів. Ще одним обмеженням аналізу часових рядів є те, що він припускає, що минула поведінка явища може бути використана для прогнозування його майбутньої поведінки. Припущення не завжди може бути вірним, особливо якщо відбуваються значні зміни в процесі, що лежить в основі генерування даних. Наприклад, раптові зміни в державній політиці або зміни в поведінці споживачів можуть призвести до значних відхилень від історичних моделей. Крім того, для ефективного аналізу часових рядів потрібна значна кількість даних. Якщо даних надто мало або інтервали між спостереженнями надто довгі, може бути складно виявити значущі закономірності та тенденції. Поміж цього, аналіз часових рядів може бути трудомістким і вимагати спеціалізованого програмного забезпечення та статистичних знань. Також може бути складно інтерпретувати результати аналізу часових рядів, особливо якщо в них задіяно кілька змінних або якщо аналіз ґрунтується на складних моделях.

Кластерний аналіз – ще один статистичний інструмент, який був застосований до кон'юнктури фінансового ринку. У своєму дослідженні 2012 року Бабу та його колеги представили інноваційний метод кластеризації, відомий як НАК, який поєднує потужний алгоритм ієрархічної агломеративної кластеризації (НАС) зі зворотним підходом до кластеризації за методом К-середніх [18]. Метою їхнього дослідження було спрогнозувати короткостроковий вплив на акції після

публікації фінансових звітів шляхом порівняння та аналізу різних методів кластеризації. Зокрема, команда дослідила ефективність НАС, К-середніх та зворотних К-середніх, на додаток до запропонованої моделі НАК, і порівняла їх з машиною опорних векторів (SVM).

Підхід НАК починається з того, що фінансові звіти та біржові котирування беруться як вхідні дані і за допомогою текстового аналізу перетворюються на вектор ознак кожного фінансового звіту. Потім вектори ознак поділяються на кластери за допомогою НАС. Згодом для кожного кластера застосовується метод кластеризації К-середніх для поділу кожного кластера на підкластери та обчислюються центроїди кожного підкластера. Насамкінець, центроїди використовуються як репрезентативні вектори ознак для прогнозування руху цін на акції. Експериментальні результати демонструють, що метод НАК перевершує SVM модель за точністю. Це дослідження демонструє потенціал поєднання декількох методів кластеризації для створення нового та ефективного підходу до прогнозування руху цін на акції у відповідь на фінансові звіти. Отримані результати можуть мати важливе значення для інвесторів та фінансових аналітиків, які прагнуть приймати обґрунтовані рішення на основі останньої ринкової інформації.

Алгоритми машинного навчання також використовуються для статистичного аналізу на фінансових ринках. Варін та Стойков систематично розглянули літературу про використання машинного навчання (ML) у фінансах, зокрема для аналізу кон'юнктури фінансових ринків та виявили, що методи ML застосовуються до широкого кола фінансових завдань, включаючи прогнозування цін на акції, виявлення шахрайства, кредитний скоринг та оптимізацію портфеля [19].

У контексті аналізу кон'юнктури фінансового ринку автори відзначили, що методи ВК використовуються для прогнозування ринкових тенденцій, виявлення ринкових аномалій та оцінки впливу новин на фінансові ринки. Ці методи зазвичай передбачають використання великих масивів даних і складних алгоритмів для виявлення закономірностей і взаємозв'язків у фінансових даних.

Перевагою використання ML в аналізі кон'юнктури фінансових ринків є його здатність обробляти великі обсяги даних і виявляти складні взаємозв'язки, які можуть бути неочевидними за допомогою традиційних статистичних методів. Методи ML можна використовувати для розробки прогнозних моделей, які можуть допомогти інвесторам приймати обґрунтовані рішення щодо своїх інвестицій. Загалом, систематичний огляд свідчить про те, що ML має потенціал для революції у сфері фінансів і може відігравати дедалі важливішу роль в аналізі кон'юнктури фінансових ринків у майбутньому.

Рейтинговий аналіз теж є широко використовуваним методом дослідження кон'юнктури фінансового ринку. Він передбачає аналіз та оцінку кредитоспроможності різних суб'єктів, таких як компанії, уряди чи інші фінансові установи, шляхом присвоєння їм рейтингу. Рейтинг, як правило, базується на кількох факторах, включаючи фінансові показники, галузеві тенденції, якість управління та макроекономічні умови. Метою рейтингового аналізу є надання інвесторам об'єктивної та стандартизованої оцінки ризику, пов'язаного з конкретною інвестицією, що може допомогти їм у прийнятті обґрунтованих рішень.

Однією з ключових переваг рейтингового аналізу є те, що він забезпечує систематичний і кількісний підхід до оцінки ризику. Рейтингові агентства, такі як Moody's, S&P та Fitch, використовують стандартизовану рейтингову шкалу для присвоєння рейтингу суб'єкту господарювання, який може варіюватися від AAA (найвищий рейтинг) до D (дефолт). Ця рейтингова шкала дозволяє інвесторам порівнювати кредитоспроможність різних суб'єктів господарювання, незалежно від їхнього розміру чи галузі. Більше того, рейтинговий аналіз може забезпечити систему раннього попередження про потенційні фінансові кризи. Наприклад, фінансова криза 2008 року була частково спричинена широким використанням складних фінансових інструментів, які отримали високі рейтинги від рейтингових агентств, незважаючи на їхню ризикованість.

Рейтинговий аналіз також критикують за його обмеження. Одним з основних закидів є те, що рейтингові агентства часто піддаються конфлікту

інтересів. Рейтингові агентства, як правило, отримують оплату від суб'єктів, які вони оцінюють, що може створити конфлікт між їхнім обов'язком надавати об'єктивний рейтинг і бажанням підтримувати добрі стосунки зі своїми клієнтами. Крім того, рейтингові агентства критикують за нездатність передбачити великі фінансові кризи, такі як фінансова криза 2008 року.

Незважаючи на ці обмеження, рейтинговий аналіз залишається важливим інструментом для вивчення кон'юнктури фінансового ринку. Дослідники розробили кілька статистичних моделей для аналізу рейтингових даних та оцінки прогностичної сили різних рейтингових факторів. Наприклад, у дослідженні "Improving Default Risk Prediction Using Bayesian Model Uncertainty Techniques" Каземі та Мослех пропонують байєсівський підхід для покращення прогнозування ризику дефолту. Автори використовують методи усереднення байєсівської моделі (BMA) та вибору байєсівської моделі (BMS) для оцінки ймовірності дефолту для певної фірми [20]. Байєсівський підхід покращує точність прогнозування ризику дефолту порівняно з традиційними методами. Включаючи ряд змінних і невизначеності в процес вибору моделі, пропонується більш надійний і точний підхід до прогнозування ризику дефолту, що має важливе значення для аналізу фінансової кон'юнктури.

Байєсівська модель передбачає використання попередньої інформації, такої як історичні дані та експертні висновки, для оновлення ймовірності дефолту на основі нової інформації, такої як поточні ринкові умови та фінансова звітність. Автори використовують комбінацію фінансових коефіцієнтів і ринкових даних як вхідні дані для своєї моделі, включаючи такі змінні, як рентабельність активів, коефіцієнт поточної ліквідності та ціна акцій. Модель покращує точність прогнозування ризику дефолту порівняно з традиційними методами. Включаючи ряд змінних і невизначеності в процес вибору моделі, пропонується більш надійний і точний підхід до прогнозування ризику дефолту, що має важливе значення для аналізу фінансової кон'юнктури.

У дослідженні "Чому волатильність фондового ринку змінюється з часом?" Шверта, аналізуються інструменти та методи аналізу кон'юнктури світового

фінансового ринку через призму його волатильності. Дослідження підкреслює важливість розуміння причин волатильності фондових ринків, оскільки вона може мати значні наслідки для інвесторів, політиків та економіки в цілому [21]. Швєрт використовує різноманітні економетричні методи, щоб дослідити мінливу в часі природу волатильності фондового ринку. Застосовується модель узагальненої авторегресійної умовної гетероскедастичності (GARCH) для оцінки волатильності та аналізує вплив різних економічних змінних, включаючи процентні ставки та макроекономічні показники, на волатильність. Він також проводить тести на структурні зміни, щоб визначити, чи відбуваються значні зрушення у волатильності з часом. Волатильність фондового ринку змінюється в часі і на неї впливають різні фактори, включаючи зміни в економічних умовах і настроях інвесторів. Демонстрована модель GARCH ефективно відображає стійкість і кластеризацію волатильності фондових ринків. Автор також підкреслює, чому так важливо орієнтуватися в причинах змін волатильності, оскільки вони можуть мати немалі наслідки для управління ризиками та ціноутворення на активи.

Наступна праця в нашому аналізі, "Beyond candlesticks: New Japanese charting techniques revealed" Стіва Нісона, заглиблюється у вивченні кількох просунутих технік побудови графіків, включаючи використання графіків Ренко, Кагі та графіків з трьома розривами ліній (Three Line Break). Ці методи дозволяють по-новому поглянути на цінову динаміку і можуть допомогти зокрема трейдерам та аналітикам виявити тенденції та потенційні розвороти на ринку[22].

Ключовим внеском книги є введення графіків Heikin-Ashi, які є модифікацією традиційних свічкових графіків, що зазвичай використовуються в технічному аналізі (табл. 1.2). Графіки Heikin-Ashi використовують формули для розрахунку цін відкриття, максимуму, мінімуму і закриття кожного періоду, що призводить до більш плавного і послідовного руху цін у порівнянні з традиційними свічковими графіками:

Формула середньої ціни поточного бару: [23]

$$ha\ Close = (O+H+L+C)/4 \quad (1.1.)$$

де ha Close - закриття;

O - відкриття;
H - максимум;
L - мінімум;
C закриття ціни.

Формула ціни відкриття поточного бару, яка встановлюється з середини тіла попереднього бару:

$$haOpen = (haOpen (previous bar) + haClose (previous bar))/2 \quad (1.2)$$

Формула максимальної ціни поточного бару на основі значень теперішнього реального хаю (H), зміненого відкриття (haOpen), і зміненого закриття (haClose).

$$haHigh = \text{Maximum}(H, haOpen, haClose) \quad (1.3.)$$

Формула мінімальної ціни поточного бару на основі теперішнього реального лоу (L), зміненого відкриття (haOpen) і зміненого закриття (haClose).

$$haLow = \text{Minimum}(L, haOpen, haClose) \quad (1.4.)$$

На рисунку 1.2 демонструються відмінності між традиційними японськими свічками та свічками Heiken Ashi. У MT4 цей індикатор присутній за замовчуванням і використовується для японського графіку свічок, однак він може складати виклики для візуальної ідентифікації моделей і спотворювати зрозумілість графіків Heiken Ashi.

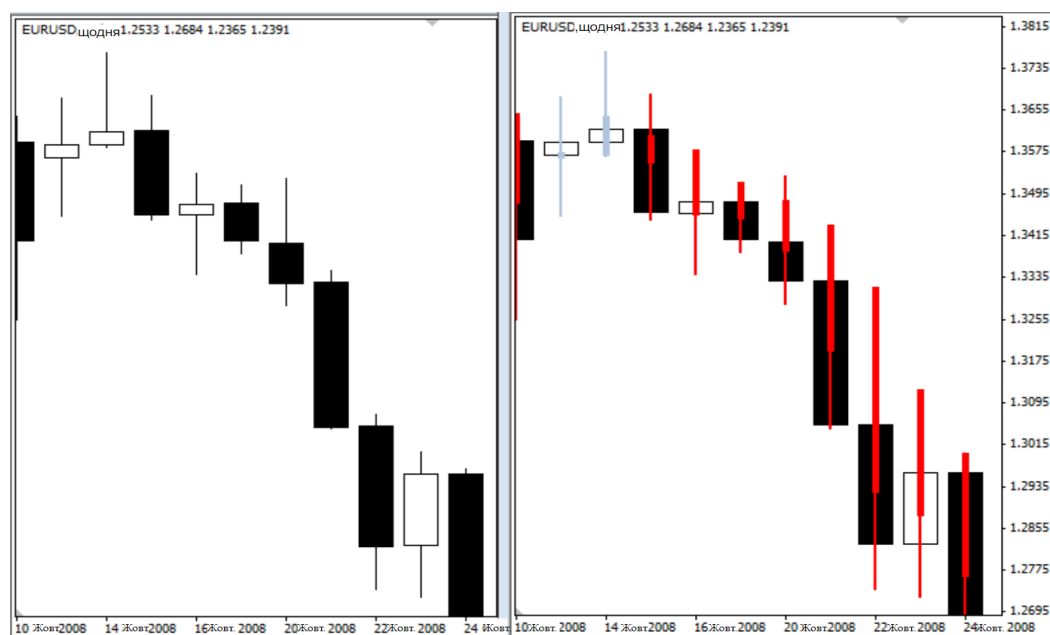

Рис. 1.2 - Відмінності між традиційними японськими свічками та свічками Heiken Ashi

Джерело: [23].

Ще одним цінним аспектом книги є обговорення торгових стратегій, заснованих на різних представлених методах побудови графіків. Автор наводить приклади того, як використовувати ці методи на практиці, і обговорює, як поєднувати їх з іншими технічними індикаторами, такими як ковзаючі середні і осцилятори. Це може допомогти інвесторам в розробці індивідуальної торгової стратегії.

Переходимо до наступного інструменту аналізу кон'юнктури фінансових ринків, фундаментального аналізу, який є методом оцінки внутрішньої вартості фінансового активу, такого як акції або облігації, шляхом вивчення різних економічних і фінансових даних. Цей підхід передбачає аналіз фінансової звітності компанії, галузевих тенденцій та макроекономічних факторів для оцінки її майбутнього потенціалу прибутку і, відповідно, справедливої ринкової вартості. Останніми роками фундаментальний аналіз знову привернув до себе увагу інвесторів та науковців, що спричинило сплеск досліджень на цю тему.

Однією з сучасних теоретичних основ фундаментального аналізу є вищезгадана гіпотеза ефективного ринку (ЕМН), яка припускає, що фінансові

ринки є високоефективними і що вся доступна інформація відразу включається в ціни активів. Однак прихильники фундаментального аналізу стверджують, що існують певні ситуації, коли ринок не в змозі повністю врахувати всю необхідну інформацію, що дає можливість кваліфікованим аналітикам випередити ринок.

Іншою важливою теоретичною основою нашої теми є вже згадані поведінкові фінанси, які підкреслюють роль когнітивних упереджень і ринкової психології у формуванні поведінки інвесторів і ринкових результатів. Ця точка зору визнає, що інвестори не завжди раціональні і можуть приймати рішення, керуючись емоціями, а не об'єктивним аналізом. Фундаментальний аналіз може допомогти пом'якшити деякі з цих упереджень, забезпечуючи систематичний підхід до оцінки ринкових даних.

В розглянутій дослідницькій статті автори Діболд та Маріано розкривають сутність інструментів та методів аналізу кон'юнктури світового фінансового ринку в контексті його прогнозування. Особлива увага приділяється оцінці точності прогнозних моделей та виявленню найбільш ефективних методів прогнозування. Висвітлення цих аспектів наголошує на значущості аналізу, який забезпечує здатність досягати точних та надійних прогнозів у глобальному фінансовому середовищі. Автори використовують різноманітні економетричні методи для порівняння точності прогнозування різних моделей, включаючи моделі авторегресійного інтегрованого ковзного середнього (ARIMA) та векторної авторегресійної моделі (VAR) [24]. Вони також представляють новий статистичний тест, тест Дібольда-Маріано, для порівняння точності двох моделей прогнозування. Тест призначений для визначення того, чи є одна модель статистично кращою за іншу, виходячи з їхньої ефективності прогнозування поза вибіркою. Дослідження показало, що тест Дібольда-Маріано є потужним інструментом для порівняння точності моделей прогнозування. Він показує, що різні моделі працюють по-різному залежно від економічної змінної, що прогнозується, та горизонту прогнозування. Автори також підкреслюють важливість включення економічної інтуїції та суджень у моделі прогнозування для підвищення їхньої точності.

Таблиця 1.2 - Інструменти та методи аналізу фінансової ринкової кон'юнктури

Інструменти та методи аналізу фінансової ринкової кон'юнктури	Характеристика
Моніторинг або поточне спостереження	Метод передбачає регулярне і безперервне відстеження ключових фінансових показників і ринкових даних для виявлення тенденцій і закономірностей на фінансових ринках.
Статистичний аналіз	Метод передбачає збір, аналіз та інтерпретацію даних для виявлення тенденцій і закономірностей на фінансових ринках
Технічний аналіз	Аналіз динаміки цін та обсягів для прогнозування майбутніх цінових змін на фінансовому ринку.
Фундаментальний аналіз	Аналіз фінансової звітності компанії, галузевих тенденцій та макроекономічних факторів для оцінки її майбутнього потенціалу прибутку.
Поведінкові фінанси	Підкреслюється роль когнітивних упереджень і ринкової психології у формуванні поведінки інвесторів і ринкових результатів.
Моделі ARIMA	Модель авторегресійних інтегрованих ковзних середніх - для прогнозування часових рядів, таких як ціни на фінансові активи.
Векторна авторегресійна модель (VAR)	Статистична модель для аналізу залежності між багатьма змінними в часі.

Джерело: [15], [22], [24].

На сам кінець варто розглянути дослідження, проведене Броком і Хоммесом "Неоднорідні переконання і шляхи до хаосу в простій моделі ціноутворення на активи", в якому досліджуються інструменти і методи аналізу кон'юнктури світового фінансового ринку через призму моделей ціноутворення на активи. Дослідження підкреслює важливість включення різномірних переконань і нелінійності у фінансові моделі для відображення складної динаміки фінансових ринків [25]. В даному випадку використовують просту модель ціноутворення активів, щоб дослідити вплив гетерогенних переконань і нелінійної динаміки на ціни активів. Вони вводять поняття обмеженої раціональності і стверджують, що

інвестори мають обмежені когнітивні здібності, що призводить до різноманітних переконань і очікувань щодо майбутніх цін на активи. Автори також включають в модель нелінійні механізми зворотного зв'язку, що призводять до хаотичної динаміки та надзвичайної волатильності цін на активи. Дослідження показує, що включення різнорідних переконань і нелінійної динаміки в моделі ціноутворення активів може врахувати складну динаміку фінансових ринків, включаючи бульбашки, крахи та інші ринкові аномалії. В роботі демонструється важливість розуміння впливу переконань і поведінки інвесторів на ціни активів, а також потенціал надзвичайної волатильності та нелінійної динаміки на фінансових ринках.

1.3. Фактори впливу на кон'юктурні коливання на глобальних фінансових ринках

Безумовним є факт того, що кон'юктурні коливання на світових фінансових ринках мають великий вплив на економіку в усьому світі. Непередбачуваність цих коливань є викликом для інвесторів та фінансових установ. Важливо розуміти різні фактори, які сприяють цим коливанням, та їхній вплив на світову економіку. В останні роки численні події, такі як політичні заворушення, торгові війни та пандемії, призвели до посилення волатильності ринків, що підкреслює необхідність глибшого розуміння цих факторів.

Вивчення ринкових коливань на світових фінансових ринках є предметом інтересу дослідників протягом десятиліть. Хоча багато досліджень вивчали причини і наслідки цих коливань, фактори, що сприяють цим коливанням, продовжують розвиватися в міру того, як змінюється глобальна економіка. Для пояснення та виміру ринкових коливань було запропоновано кілька теорій, таких як гіпотеза ефективного ринку, поведінкові фінанси та економічні індикатори. Ці теорії створюють основу для розуміння ринкової поведінки, але їх застосування обмежене мінливим характером глобальної економіки.

За останні роки технологічний прогрес трансформував фінансову індустрію, створивши нові можливості та виклики. Алгоритмічна торгівля, високочастотна торгівля та використання великих даних набувають все більшого поширення на фінансових ринках, створюючи нові фактори впливу на ринкові коливання. Крім того, зростаюча взаємозалежність світових фінансових ринків створила більш складне середовище, в якому працюють ринки, де події в одному регіоні можуть мати хвильові ефекти по всьому світу. Враховуючи складність світового фінансового ринку, визначення факторів, що впливають на кон'юнктурні коливання, надалі є перманентним викликом, а знання цих факторів є критично важливим для прийняття обґрунтованих інвестиційних рішень та управління ризиками. Цей підрозділ має на меті дослідити фактори, що впливають на кон'юнктурні коливання на світових фінансових ринках, спираючись на існуючу літературу та емпіричні дані.

Світові фінансові ринки піддаються коливанням і циклам, а фактори, що впливають на ці коливання, становлять великий інтерес для економістів і фінансових аналітиків. Вирішальним фактором є виникнення фінансових криз, про що свідчить американська історія глибоких рецесій, швидких відновлень і фінансових криз. У своїй науковій роботі 2018 року Бордо і Хаубріх досліджують американський досвід рецесій і фінансових криз, щоб краще зрозуміти, як ці події впливають на кон'юнктурні коливання на світових фінансових ринках [26].

Фактором, що сприяє виникненню рецесій та фінансових криз, є рівень боргу в економіці. Високий рівень боргу може призвести до фінансової нестабільності та зниження загального рівня економічної активності. Це може призвести до скорочення робочих місць, банкрутств, зниження довіри споживачів, що, в свою чергу, може призвести до скорочення попиту на товари та послуги. Рівень ризику, який беруть на себе фінансові установи - є іншим фактором, що сприяє виникненню фінансових криз. Фінансові установи можуть вдаватися до ризикованих дій з метою отримання вищих прибутків, але ці дії також можуть призвести до фінансової нестабільності і, зрештою, до краху цих установ. Це, в свою чергу, може призвести до ефекту доміно, коли інші фінансові установи також

страждають від краху первинної установи. Регуляторне середовище може відігравати свою роль у виникненні фінансових криз. Неадекватне регулювання може призвести до відсутності нагляду, що може дозволити ризикованим практикам залишатися без контролю. І навпаки, надто суворе регулювання може стримувати інновації та економічне зростання.

Бордо і Хаубріх також підкреслюють роль монетарної політики в управлінні фінансовими кризами. Центральні банки мають можливість впливати на процентні ставки та грошову масу, що може допомогти стабілізувати економіку в періоди фінансової нестабільності. Але це вимагає ретельного управління, щоб збалансувати потребу в економічній стабільності з потенційними ризиками інфляції та інших негативних наслідків.

Фактором є і макрофінансові зв'язки, які існують між країнами та регіонами. У статті "Межі макрофінансових зв'язків" Claessens та Kose досліджують взаємозв'язок між макроекономічними змінними, фінансовими змінними та глобальними зв'язками, щоб визначити детермінанти цих зв'язків та спочатку зазначають, що існує кілька каналів, через які макрофінансові зв'язки можуть впливати на світові фінансові ринки, включаючи торгівлю, потоки капіталу, обмінні курси та інтеграцію фінансових ринків [27]. Ці канали є особливо актуальними в епоху посилення глобалізації, коли країни пов'язані між собою більше, ніж будь-коли раніше. Далі автори аналізують літературу з питань макрофінансових зв'язків і виявляють кілька прогалин в існуючих дослідженнях. Попередні дослідження переважно фокусувалися на вивченні зв'язків між розвиненими країнами та ринками, що розвиваються, залишаючи осторонь аналіз зв'язків всередині розвиваючихся ринків та між ними. Це привело до висловлення потреби у подальших дослідженнях механізмів передачі цих зв'язків. З метою заповнення цих прогалин, Claessens і Kose пропонують кілька напрямків для майбутніх досліджень, а саме:

- 1) Ширше визначення макрофінансових зв'язків, яке включає не лише традиційні канали, але й нетрадиційні (геополітичні ризики, соціальні заворушення, зміни клімату тощо).

2) Використання нових джерел даних і методів для виявлення та аналізу цих зв'язків. Вони наголошують на значенні співпраці між дослідниками, політиками та учасниками ринку для кращого розуміння природи та наслідків макрофінансових зв'язків.

Значна кількість досліджень у сфері кон'юнктурних коливань зосереджена на ролі кредитних бумів, циклів боргового навантаження та фінансових криз у формуванні поведінки фінансових ринків. Одне з таких досліджень належить Шуларіку і Тейлору, які вивчають історичні дані про кредитні буми, цикли боргового навантаження і фінансові кризи за більш ніж столітній період з 1870 по 2008 рік. Їхній аналіз показує, що за кредитними бумами часто слідує період фінансової нестабільності, який зрештою призводить до фінансової кризи. Більше того, вони виявили, що політика центральних банків і монетарні системи відіграють значну роль у поведінці фінансових ринків під час цих циклів [28]. Історичні дані підтверджують думку про те, що цикл левериджу, зокрема, є важливим фактором, що сприяє кон'юнктурним коливанням на світових фінансових ринках. Цикли боргового навантаження виникають тоді, коли ставки запозичень стають не пов'язаними з ризиком, що призводить до нестійкого нарощування боргу у фінансовій системі. Це, в свою чергу, створює ситуацію, коли шок для фінансової системи, такий як раптове підвищення процентних ставок або падіння цін на активи, може спровокувати кризу.

Наступна дослідницька стаття в нашому огляді надає цінну інформацію про роль глобалізації у формуванні сучасного міжнародного фінансового ринку. Автор статті, Мамотенко, зазначає, що глобалізація призвела до інтеграції фінансових ринків, що збільшило транскордонний рух капіталу. Як наслідок, вплив фінансових подій в одній частині світу може швидко поширитися на інші частини земної кулі [29]. Ця взаємозалежність збільшила потенціал для кон'юнктурних коливань на фінансовому ринку. Першим з факторів, що впливають на кон'юнктурні коливання, згідно Мамотенко, є зміни в глобальних економічних умовах. Економічні спади можуть призвести до зниження попиту на товари та послуги, що може вплинути на доходи компаній та прибутковість інвестицій. Це

може призвести до зниження вартості активів і запустити низхідну спіраль ринкових коливань. Вплив економічного спаду може бути посилений такими факторами, як зміна валютних курсів, інфляція та процентні ставки, які можуть впливати на динаміку ринку. Ще одним фактором, що впливає на кон'юнктурні коливання, є геополітичні події. Це можуть бути війни, стихійні лиха та політичні потрясіння. Вони можуть порушити ланцюги поставок, вплинути на результати діяльності компаній і спровокувати паніку на ринку, що є небажаним впливом. Рівень впливу залежить від серйозності та масштабу події, а також від рівня інтеграції між постраждалими країнами та рештою світу.

Державна політика та регуляторні заходи також мають свій вплив на кон'юнктурні коливання на ринку. Зміни в таких сферах, як оподаткування, торгівля та грошово-кредитна політика, впливають на динаміку ринку як позитивно, так і негативно. До того ж, зміни в регуляторних заходах можуть впливати на поведінку інвесторів і рух капіталу між ринками.

Технологічний прогрес також залишає свій слід на фінансових ринках. Зростання використання технологій на фінансових ринках призвело до розробки нових фінансових інструментів і торгових стратегій. Ці нові інструменти можуть впливати на динаміку ринку, збільшуючи швидкість та обсяг транзакцій і підвищуючи потенціал волатильності ринку.

Щодо класифікації так званих кон'юктуроутворюючих факторів то, поміж багато інших критеріїв, вітчизняний науковець Л. В. Оболенцева ділить їх головним чином за критерієм походження, отримуючи наступну типологію (див. рис.1.3):

Рис. 1.3 - Фундаментальні кон'юктуроутворюючі фактори згідно Оболенцевої. [30]

Ми вважаємо, що ці фактори є фундаментальними, оскільки вони повністю охоплюють глобальні ринкові коливання у вигляді сумарних змін усіх ринкових галузей.

Парк і Меркадо Молодший вивчають детермінанти фінансового стресу в країнах з ринками, що розвиваються, і його вплив на кон'юнктурні коливання на світових фінансових ринках. В результаті були визначені різні фактори, серед яких кон'юнктура світових фінансових ринків, макроекономічні умови та вразливість фінансового сектору, як вагомні детермінанти фінансового стресу в країнах, що розвиваються [31].

Було виявлено, що умови на світових фінансових ринках, такі як зміни світових процентних ставок та потоків капіталу, мають значний вплив на фінансовий стрес у країнах, що розвиваються, з перехідною економікою. Макроекономічні умови, такі як інфляція та волатильність обмінних курсів, також були визначені як ключові детермінанти фінансового стресу. Вразливості фінансового сектору, а саме високий рівень непрацюючих кредитів та слабка капіталізація банків, виявилися важливими чинниками фінансового стресу в країнах з перехідною економікою. Дослідження виявило, що фінансовий стрес у країнах, що розвиваються, мав значний вплив на світові фінансові ринки, спричиняючи кон'юнктурні коливання. Ці коливання спостерігалися в різних фінансових показниках: ціни на акції, обмінні курси та спреди за суверенними облігаціями.

Динаміка міжнародних потоків капіталу, на яку впливає безліч глобальних чинників є одним із комплексу всіх факторів що впливають на коливання світових ринків. Дослідження, проведене Еллером, Губером та Шубертом, присвячене вивченню значення глобальних факторів для орієнтації в динаміці міжнародних потоків капіталу. Науковці визначають набір глобальних факторів, таких як глобальні ризикові настрої, монетарна політика США та глобальна ліквідність, і аналізують їхній вплив на потоки капіталу в різних регіонах та країнах [32]. Це дослідження показало, що зміни в глобальних настроях щодо ризиків мають

сильний вплив на потоки капіталу, особливо в країнах з ринками, що формуються. Монетарна політика США впливає на потоки капіталу до ринків, що розвиваються, тоді як глобальні умови ліквідності мають більший вплив на потоки до розвинених економік. В дослідженні також приділяється увага значимості регіональних факторів, наприклад, регіональному зростанню та економічній політиці, у формуванні потоків капіталу.

На сам кінець, явище циклічності глобального фінансового ринку, яке стало предметом численних дискусій серед економістів та політиків в останні роки, стосується синхронізації фінансових умов у різних країнах, що, як було помічено, має значні наслідки для світової економіки. Є дослідження 2019 року від Черутті, Клаессенс та Роуз, де акцентується важливість глобального фінансового циклу у формуванні потоків капіталу та використовується новий набір даних про двосторонні потоки капіталу між 69 країнами за період 1990-2016 років, щоб проаналізувати роль глобального фінансового циклу в русі потоків капіталу. В ході аналізу було виявлено, що глобальний фінансовий цикл пояснює значну частину волатильності потоків капіталу, особливо для короткострокових потоків. Вплив глобального фінансового циклу на рух капіталу є більш вираженим для країн з розвинутою економікою та країн з більш відкритими рахунками руху фінансових коштів [33].

Отже, в цьому підрозділі ми провели аналіз факторів, які впливають на кон'юнктурні коливання на світових фінансових ринках. З літературних джерел зрозуміло, що глобальні економічні та політичні події, рішення монетарної політики та поведінка учасників ринку є важливими чинниками волатильності ринків.

Взаємопов'язаність світових фінансових ринків та глобалізація роблять дедалі складнішим виокремлення впливу окремих факторів на ринкові коливання. Дослідження показали, що глобальний фінансовий цикл є ключовим фактором, що визначає потоки капіталу та інвестиційні рішення, тоді як внутрішні фактори, такі як різниця у відсоткових ставках та фіскальна політика, також можуть мати значний вплив на волатильність ринку. Крім того, використання технологій і

зростання алгоритмічної торгівлі збільшили швидкість і складність реакції ринку на новини та події, що ще більше посилює непередбачуваність фінансових ринків.

Політикам варто враховувати вплив своїх рішень на світові фінансові ринки і пам'ятати про потенційні побічні ефекти. А учасники ринку усвідомлювати ризики, пов'язані з волатильністю фінансових ринків, і застосовувати відповідні стратегії управління ризиками.

Також слід підкреслити важливість міжнародної координації та співпраці у подоланні глобальної фінансової нестабільності. Скоординований підхід до монетарної політики та фінансового регулювання може допомогти зменшити ризики, пов'язані з волатильністю ринків, і підвищити стабільність світової фінансової системи.

Вивчення факторів, що впливають на кон'юнктурні коливання на світових фінансових ринках, є важливим напрямом досліджень, що має суттєві наслідки для політиків, учасників ринку та світової економіки. Зрозуміло, що не існує єдиного чинника, який зумовлює волатильність ринку, і що при аналізі ринкових коливань необхідно враховувати складний комплекс економічних, політичних та поведінкових факторів.

Подальші дослідження в цій сфері можуть допомогти пролити світло на глибинні механізми, що зумовлюють волатильність ринків, і дати уявлення про те, як найкраще управляти ризиками на фінансових ринках. Краще розуміння факторів, що впливають на кон'юнктурні коливання на світових фінансових ринках, може допомогти підвищити стабільність світової фінансової системи та сприяти сталому економічному зростанню.

РОЗДІЛ 2.

АНАЛІЗ І ПРОГНОЗУВАННЯ КОН'ЮНКТУРНИХ КОЛИВАНЬ НА ГЛОБАЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ РИНКАХ

2.1. Динаміка розвитку глобальних фінансових ринків

Наше дослідження спрямоване на глибше розуміння складної та постійно нестабільної кон'юнктури світових фінансових ринків. На даному етапі ми ставимо перед собою завдання розкрити комплексні фактори, що лежать в основі зростання, трансформації та взаємозв'язку цих ринків, а також їх багатогранний вплив на глобальну економіку. Засновуючись на теоретичних та емпіричних дослідженнях, ми прагнемо надати всебічний аналіз, який розкриває рушійні сили та потенційні наслідки цих динамічних процесів.

Адаптивність глобальних фінансових ринків створює середовище для змін у економічному, політичному та технологічному контекстах. У такому середовищі з'являються нові фінансові інструменти та ринкові структури, що сприяють потокам капіталу та розподілу ризиків через міжнародні кордони. Завдяки міждисциплінарному підходу ми можемо розуміти розвиток глобальних фінансових ринків, враховуючи безліч факторів, що впливають на їхнє зростання і трансформацію.

Почнемо з аналізу історичного контексту, який призвів до сучасного стану світових фінансових ринків. Потім будемо досліджувати різноманітні фактори, що сприяють динамізму цих ринків, включаючи технологічний прогрес, регуляторні зміни та зміну структури глобальної економічної влади. Згодом звернемо увагу на те, як еволюція фінансових ринків породила нові виклики та можливості як для учасників ринку, а наприкінці розглянемо вплив пандемії COVID-19, російсько-української війни та інших подій на світову ринкову кон'юнктуру.

Також, ми аналізуємо наслідки цих змін для фінансової стабільності, економічного зростання та майнової нерівності. Спираючись на велику кількість

емпіричних даних, ми прагнемо пролити світло на складний взаємозв'язок між динамікою світових фінансових ринків та макроекономічними результатами.

При вивченні динаміки фінансових ринків, слід розуміти, як саме вони розвиваються, тобто які події, тенденції формують їх поточний стан. Після аналізування основних тенденцій на основі тематичної літератури та досліджень науковців, а також розглядання різних аспектів (коливання вартості активів, динаміка розвитку фінансових технологій тощо), можна описати і можливі напрямки розвитку глобальних фінансових ринків.

Починаючи з історичного контексту, який призвів до сучасного стану світових фінансових ринків, важливо підкреслити роль, яку відіграли ключові події та зміни в економічних парадигмах. Бреттон-Вудська угода (1944) ознаменувала початок нової ери в міжнародних фінансах, встановивши систему фіксованих валютних курсів і створивши такі інституції, як Міжнародний валютний фонд (МВФ) і Світовий банк [34]. Однак ця система не змогла протистояти тиску зростаючої міжнародної мобільності капіталу і врешті-решт зазнала краху в 1971 році, поступившись місцем періоду плаваючих валютних курсів і посилення фінансової лібералізації [35].

Процес фінансової лібералізації набрав обертів у 1980-х і 1990-х роках, стимульований технологічним прогресом і зростаючим впливом ринкової орієнтованої політики. Ця епоха стала свідком поширення фінансових інновацій, таких як сек'юритизація та похідні інструменти, які сприяли розширенню та взаємозв'язку світових фінансових ринків [36]. Підйом ринкових економік, що розвиваються, особливо в Азії, ще більше посилив динамізм глобального фінансового простору, оскільки їхнє стрімке зростання та інтеграція в міжнародну торгівлю і фінанси змінили глобальний економічний баланс сил [37].

Але зростання взаємопов'язаності та складності світових фінансових ринків також виявило їхню вразливість до системних ризиків, про що свідчать Азійська фінансова криза (1997 р.) та Світова фінансова криза (2007-2008 рр.). Кризи викликали новий інтерес до вивчення динаміки фінансових ринків та необхідності ефективного регулювання і нагляду [38, 39].

Розглядаючи фактори, що сприяють динамічності світових фінансових ринків, ми насамперед звернемо увагу на технологічний прогрес. Розвиток фінтеху призвів до швидкої трансформації традиційних фінансових послуг, а такі інновації, як робо-консультанти, мобільний банкінг та цифрові валюти, значно змінили галузеву парадигму [40], особливо в таких сферах, як транскордонні платежі, розрахунки за цінними паперами та торгове фінансування [41]. Поширення цифрових платформ і поява технології блокчейн теж мають значний та глибокий вплив на ефективність, прозорість і доступність фінансових ринків [42]. Платформи децентралізованих фінансів (DeFi) використовують технологію блокчейн для створення фінансових послуг без посередників, тим самим руйнуючи традиційні фінансові моделі, в основі яких лежать банківські заклади, та впроваджуючи розвиток нової динаміки ринку [43]. Крім всього названого, досягнення в галузі штучного інтелекту та машинного навчання дозволили учасникам ринку аналізувати величезні обсяги даних, підвищуючи їхню здатність оцінювати ризики, виявляти тенденції та приймати обґрунтовані рішення [44].

Зосереджуючись на регуляторних змінах, ми проаналізуємо різноманітні реформи, які формували світові фінансові ринки протягом останніх років. Після глобальної фінансової кризи регулятори по всьому світу вживали низку заходів, спрямованих на підвищення стабільності, стійкості та прозорості фінансової системи. Саме регуляторні зміни відігравали вирішальну роль у формуванні динаміки фінансових ринків.

Базель III – одна з найбільш значущих регуляторних реформ у посткризову епоху. Запроваджені Базельським комітетом з банківського нагляду, правила встановлюють суворіші вимоги до капіталу та ліквідності банків, спрямовані на зменшення ризику банкрутства банків та підвищення стійкості світової банківської системи [45]. Базель III також запровадив нові макропруденційні інструменти, а саме антициклічні буфери капіталу, які покликані пом'якшити системні ризики та стримати надмірне зростання кредитування [46].

Закон Додда-Франка "Про реформування Уолл-стріт і захист прав споживачів" був знаковим законодавчим актом, ухваленим для подолання

системних ризиків і вразливостей, виявлених під час фінансової кризи. Закон мав на меті зміцнити фінансову стабільність шляхом посилення нагляду, підвищення прозорості та стримування надмірного прийняття ризиків у фінансовій системі. Зокрема, було створено Раду з нагляду за фінансовою стабільністю (FSOC), завданням якої є виявлення та усунення системних ризиків, спричинених великими взаємопов'язаними фінансовими установами. Також було запроваджено "правило Волкера", щоб обмежити власну торгівлю банків, зменшивши ймовірність дестабілізуючих втрат [47]. По суті, Закон Додда-Франка мав на меті створити більш стійку фінансову систему шляхом усунення критичних вразливостей, які оголилися під час кризи.

Подібні регуляторні зміни мали значний вплив на розвитку динаміки глобальних фінансових ринків, формуючи поведінку учасників ринку, структуру фінансових установ та загальну стабільність фінансових систем, проте оскільки регуляторна сфера продовжує розвиватися, цей фактор залишатиметься вирішальним чинником динамізму та складності глобальної ринкової кон'юнктури, адже у даний час надзвичайно актуальними є питання регулювання таких новітніх, вже згаданих, технологій, як блокчейн та штучний інтелект, і цей казус обов'язково внесе значний вклад у формуванні майбутньої фінансової кон'юнктури світу.

Отже, розвитку динаміки глобальних фінансових ринків сприяють зміни у структурі глобальної економічної влади. Зростання економік країн з ринками, що формуються, стимулювало збільшення потоків капіталу та розвиток нових фінансових центрів [48], таких як, наприклад, Шанхай та Сингапур. А зростаюче значення міжнародних фінансових установ, таких як Азійський банк інфраструктурних інвестицій та Новий Банк Розвитку, призвело до більшої різноманітності та конкуренції в рамках глобальної фінансової архітектури [49].

В останні роки Китай, Індія та Бразилія (країни з перехідною економікою) зазнали стрімкого зростання, ставши основними гравцями у світовій торгівлі та інвестиціях і кинувши виклик домінуванню визнаних фінансових центрів, Лондону і Нью-Йорку [50]. Зростання ринкових економік, що розвиваються,

призвело до переорієнтації глобальних фінансових потоків. Наприклад, китайська ініціатива "Один пояс, один шлях" (BRI) сприяла створенню широкої мережі інфраструктурних інвестицій, з'єднавши Азію, Європу та Африку і створивши нові можливості для транскордонних потоків капіталу [51]. Ця ініціатива не лише розширила економічний вплив Китаю, але й змінила глобальну фінансову структуру, оскільки країни, розташовані вздовж маршруту BRI, все більше покладаються на китайське фінансування.

Наряду з цим, еволюція міжнародної валютної системи справила глибокий вплив на світові ринкову кон'юнктуру. Зростаюче використання інших валют, крім долара США, таких як євро та китайський юань, диверсифікувало глобальну валютну кон'юнктуру і зменшило залежність від єдиної резервної валюти [52]. Із-за відбулося сприяння більшій стабільності міжнародної фінансової системи, тому що зменшила ризик раптового розвороту потоків капіталу, спричиненого коливаннями вартості долара США [53], проте ми вважаємо, що по меншій мірі китайський юань не може замінити долар у ролі світової резервної валюти через всі ті економічні проблеми, які очікують КНР у найближчому майбутньому, серед яких демографічна катастрофа через старіння нації а також відсутність контролю та доступу до виробництв напівпровідників, що розташовані на про-Західному Тайвані.

Втім, зростаюче значення міжнародних фінансових установ: Азійський банк інфраструктурних інвестицій (АБІІ) та Новий банк розвитку (НБР), призвело до більшої різноманітності та конкуренції в рамках глобальної фінансової архітектури [54]. Ці установи все частіше надають альтернативні джерела фінансування інфраструктурних проєктів та ініціатив розвитку, сприяючи подальшому зростанню динаміки глобальних фінансових ринків.

Отже, зміна глобальних економічних структур влади відіграє ключову роль у формуванні та розвитку динамізму ринкової кон'юнктури світу, тощо що країни, що розвиваються, стають більш інтегрованими у світову фінансову систему, а нові фінансові центри кидають виклик традиційному домінуванню західних економік.

Подальша еволюція фінансових ринків породила безліч нових викликів і можливостей для учасників ринку. Серед цих викликів – стрімке зростання фінансових технологій, або "ФінТеху", що суттєво порушило традиційні бізнес-моделі, призвівши до посилення конкуренції та появи на ринку нових гравців [55].

Інновації FinTech, такі як пірингове кредитування, цифрові платіжні платформи та цифрові порадики, демократизували доступ до фінансових послуг та створили більш ефективні та економічно вигідні рішення як для споживачів, так і для бізнесу [56]. Але вони також викликали занепокоєння щодо стабільності ринку, захисту прав споживачів та потенційних системних ризиків, пов'язаних з поширенням значною мірою нерегульованих, нетрадиційних фінансових посередників [57].

До того ж, стрімке поширення алгоритмічної торгівлі та високочастотної торгівлі (NFT) також спровокувало появу нових викликів для учасників ринку. Хоть ці технології сприяли підвищенню ліквідності ринку та зниженню транзакційних витрат, вони також були причетні до ринкових аномалій, таких як "флеш-крах" 2010 року, і викликали занепокоєння щодо цілісності та стабільності фінансової системи [58].

На додаток до цих викликів, еволюція глобальних фінансових ринків породила і нові можливості для учасників ринку. Зростання економік країн, що розвиваються, розширило інвестиційні можливості та збільшило варіанти диверсифікації портфелів для інвесторів. Більше того, зростання ролі екологічних, соціальних та управлінських факторів у прийнятті інвестиційних рішень призвело до розвитку нових фінансових продуктів і послуг, наприклад, "зелені" облігації та соціально відповідальні інвестиційні фонди, які задовольняють зростаючий попит на стійке та імпаکت-інвестування [59].

Оскільки фінансові ринки продовжують розвиватися, політики стикаються з численними викликами та можливостями у підтримці стабільності та сприянні економічному зростанню. Один з помітних викликів пов'язаний зі зростаючою взаємозалежністю світових фінансових ринків, що збільшує потенціал для

передачі фінансових шоків через кордони [60]. Це в свою чергу вимагає посилення міжнародної співпраці та координації між регуляторами для зменшення ризиків, пов'язаних з побічними ефектами та поширенням [61].

Для сучасних політиків є і інший виклик - необхідність дотримання балансу між стимулюванням інновацій та забезпеченням фінансової стабільності в умовах швидкого технологічного прогресу. Наприклад, розвиток фінтехнологій та цифрових валют призвів до закликів до створення регуляторних рамок, які сприятимуть зростанню та конкуренції, водночас зменшуючи потенційні ризики, наприклад, відмивання грошей, захист прав споживачів та системні вразливості [62]. Політики повинні орієнтуватися на ці компроміси, розробляючи адаптивні та гнучкі регуляторні підходи, здатні врахувати швидкі темпи технологічних змін [63].

З іншого боку, еволюція фінансових ринків також відкрила перед політиками нові можливості для підвищення фінансової інклюзії та сприяння сталому економічному розвитку. Скажімо, зростання мобільного банкінгу та цифрових фінансових послуг має потенціал для покращення доступу до фінансів для недостатньо охоплених послугами верств населення, особливо в країнах, що розвиваються [64]. Політики можуть підтримати це розширення, впроваджуючи нормативно-правову базу, яка сприяє підвищенню довіри до цих послуг та мінімізації ризиків [65].

До того ж, зростаюча увага до ESG-факторів на фінансових ринках дає можливість політикам просувати політичні цілі, пов'язані зі зміною клімату та соціальною справедливістю. Стимулюючи зростання сталого фінансування, наприклад, шляхом випуску "зелених" облігацій або розробки нормативно-правової бази, орієнтованої на ESG, політики можуть допомогти спрямувати капітал на проекти та ініціативи, які сприяють більш стійкій та інклюзивній глобальній економіці [66].

Вплив еволюції фінансових ринків на економічне зростання та фінансову стабільність є доволі значним і багатогранним. Технологічний прогрес і фінансові інновації сприяли розширенню доступу до фінансів і зниженню витрат на

транзакції, що, своєю чергою, може сприяти економічному зростанню за рахунок збільшення інвестицій і споживання [67].

Наслідки розвитку фінансових ринків для майнової нерівності також заслуговують на увагу. З одного боку, демократизація фінансових послуг за допомогою фінтех і цифрових платформ покращила доступ до фінансових послуг для малозабезпечених верств населення, що потенційно може призвести до зменшення майнової нерівності [68]. До прикладу, поширення платформ мобільних грошей дозволило людям у країнах, що розвиваються, отримати доступ до низки фінансових послуг – від ощадних рахунків до мікrokредитів, які раніше були для них недоступні [69].

З іншого боку, дехто стверджує, що зростання складності фінансових ринків і поширення фінансового інжинірингу може посилити майнову нерівність. Оскільки фінансові ринки стають все більш складними, ті, хто має необхідний досвід і ресурси для їхньої навігації, потенційно можуть отримати значні прибутки, тоді як ті, хто не має таких ресурсів, можуть залишитися позаду. Адже, зростання пасивних інвестиційних стратегій, таких як фонди, що відстежують індекси, викликало занепокоєння щодо потенційної концентрації багатства серед кількох великих компаній-керуючих активами, що може сприяти подальшій майновій нерівності [70].

На сам кінець, пандемія COVID-19 також глибоко вплинула на динаміку розвитку глобальних фінансових ринків, створивши безпрецедентні виклики та змусивши учасників ринку швидко адаптуватися. У дослідженні Weirne та ін. (2020) представлено комплексний аналіз впливу пандемії на динаміку фінансових ринків та потоків капіталу, в якому виокремлено кілька ключових аспектів цієї глобальної кризи.

По-перше, пандемія призвела до значного зростання волатильності та невизначеності на ринку (див. рис. 2.1). Коли вірус поширився по всьому світу, економіка зіткнулась із шоковим падінням, а уряди запровадили карантинні обмеження, фінансові ринки зазнали різкого падіння, за яким послідували періоди

швидкого відновлення. Підвищена волатильність була очевидною для різних класів активів, включаючи акції, облігації та сировинні товари [71].

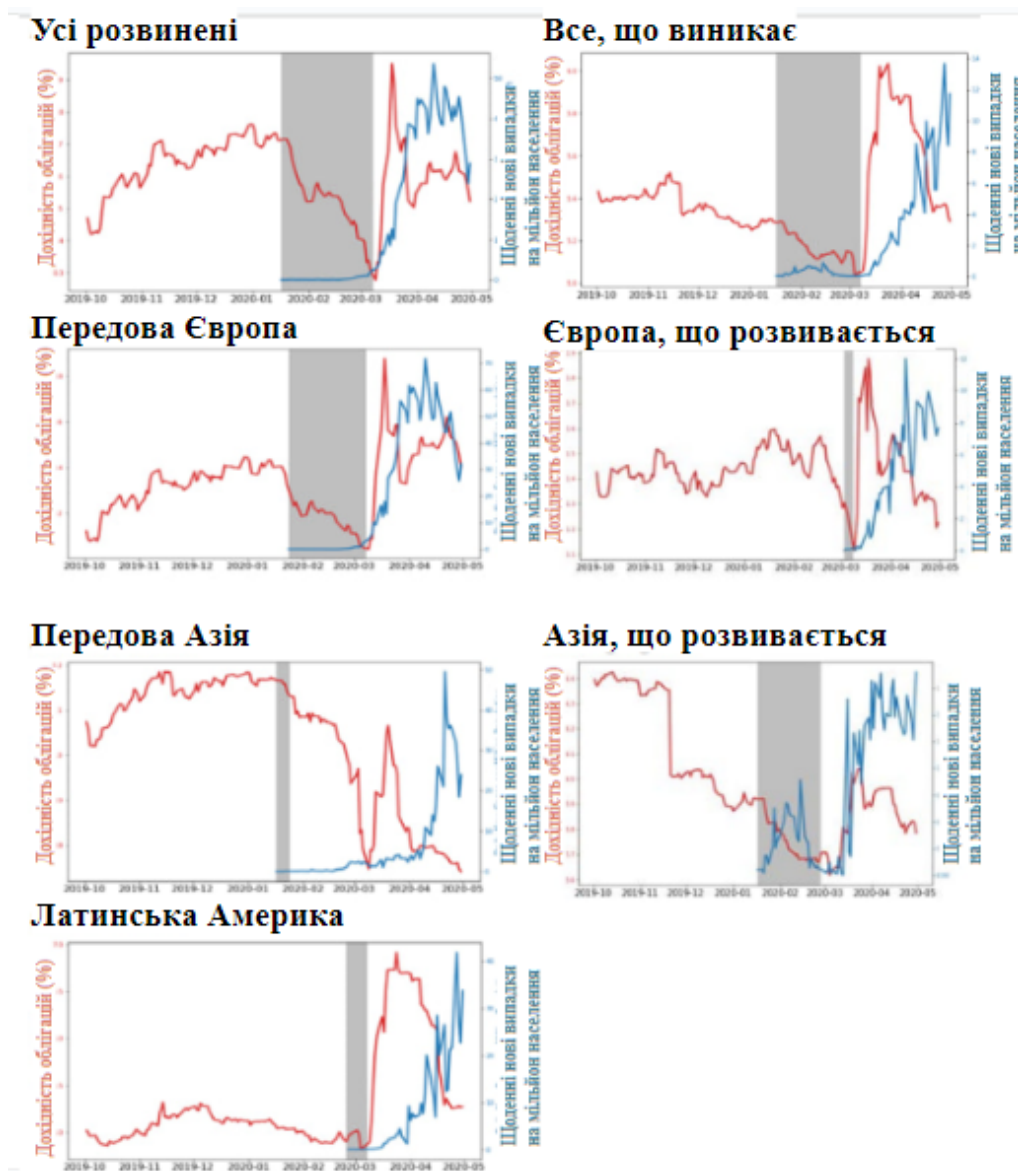

Рис. 2.1 - Дохідність державних облігацій та COVID-19 (з 1 жовтня 2019 року по 30 квітня 2020 року). [71]

Примітка: заштрихована область позначає період першого підтвердженого випадку COVID-19 для країн у відповідних регіонах.

По-друге, невизначеність, спричинена пандемією, призвела до масового відтоку капіталу з ринків, що розвиваються, оскільки інвестори шукали відносної безпеки в активах розвинених ринків. Weirne та ін. виявили, що масштаби відтоку капіталу з ринків, що розвиваються, були безпрецедентними, навіть перевищивши рівень, який спостерігався під час глобальної фінансової кризи 2008-2009 років.

Цей відтік капіталу спричинив значний тиск на валюти тих національних економік, що розвиваються (emerging economies), і поставив під загрозу стабільність їхніх фінансових систем (див. рис. 2.2).

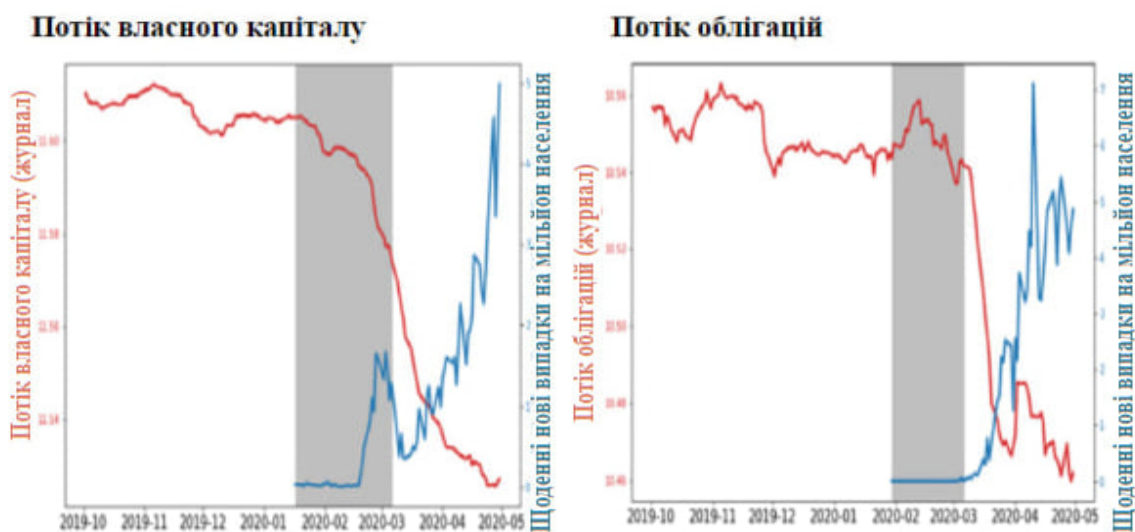

Рис. 2.2 - Потоки капіталу з економік, що розвиваються та COVID-19 (з 1 жовтня 2019 року по 30 квітня 2020 року). [71]

Примітка: заштрихована область позначає період першого підтвердженого випадку COVID-19 для країн у відповідних регіонах.

По-третє, у відповідь на кризу центральні банки та уряди по всьому світу вжито низку нетрадиційних заходів монетарної та фіскальної політики, спрямованих на стабілізацію фінансових ринків та підтримку економічної активності. Ці заходи включали масштабну купівлю активів, зниження процентних ставок та пакети фіскальних стимулів. Швидка та скоординована політична реакція відіграла важливу роль у відновленні довіри на ринку та запобіганні більш серйозному фінансовому краху.

Пандемія спричинила прискорення кількох тенденцій на фінансових ринках, зокрема, зростання важливості цифрових фінансових послуг та посилення уваги до сталого фінансування. Широке впровадження віддаленої роботи та онлайн-транзакцій підкреслило необхідність надійної цифрової інфраструктури та висвітлило потенційні переваги інновацій у сфері фінтехнологій.

У 2022 році ситуація на фінансовому ринку значно погіршилася, що теж нагадувало фінансову кризу 2008 року. Комбінація негативних факторів стала

справжнім випробуванням для багатьох давніх та нових вразливостей світової фінансової системи. Після пандемії, коли економіка успішно відновлювалася, почалася війна в Україні. В звіті ОЕСР за листопад 2022 року говорилося, що війна є "масивним та історичним енергетичним шоком" для ринків [72]. "Шок" від війни дуже затормозив економічне зростання у 2022 році аж до 3,1%, внаслідок ОЕСР дає прогноз сповільнення до 2,2% у 2023 році. Він призвів до інфляційного тиску, зниження довіри та купівельної спроможності домогосподарств, а також збільшення ризиків у всьому світі.

24 лютого 2022 року Росія вторглася в Україну. Московський індекс MOEX впав майже на 9% за тиждень після вторгнення [73]. Індекси фондового ринку також зафіксували значні втрати, як показано на рис. 2.3 . Далекосяжні наслідки в Європі та, можливо, у світі лише починають проявлятися. Збої в ланцюжку постачання посилюють зростання цін на товари, тоді як розгортається масовий потік біженців, майже 7 мільйонів українців тікають зі своєї країни.

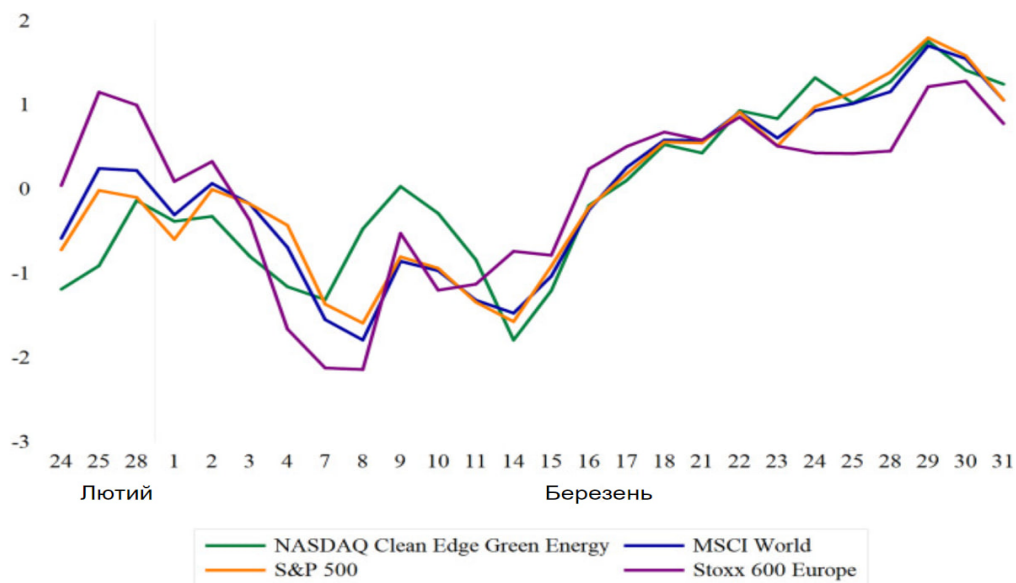

Рис. 2.3 - Реакція основних фондових індексів після російсько-українського вторгнення, 2022 р.

Примітка: на малюнку показано щоденний відсоток прибутку основних індексів фондового ринку після вторгнення.

Джерело: [Financial Times; Bloomberg].

До того ж, дохідність державних та корпоративних облігацій зросла, а ринок залишився високоволатильним (рис.2.3.) [74]. Випуск корпоративних облігацій зменшився, і були ознаки того, що банки посилювали стандарти кредитування. Але, сповільнене зростання, волатильність товарних ринків, геополітичні напруження та ризики стагфляції тільки посилилися. Ціни на ризикові активи зменшилися з початку року, але деякі активи все ще переоцінювалися.

На рисунку 2.4 проілюстровано, що фінансові умови погіршилися, а ринки залишилися нестабільними. Панель 1 показує медіану стандартизованих індексів фінансових умов Goldman Sachs у юрисдикціях, що входять до складу СФР, за якими є дані. В панелі 3 використовується індекс VIX для волатильності ринку акцій, індекс MOVE для волатильності ринку облігацій та індекс волатильності JPMorgan FX для волатильності іноземної валюти.

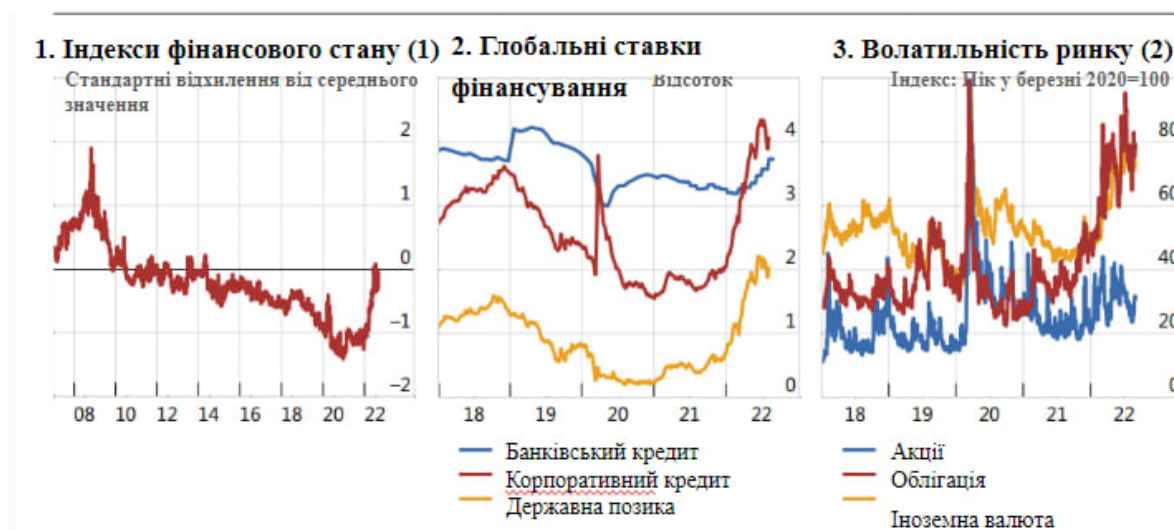

Рис. 2.4 - Стан фінансових умов та ринків в період 2008-2022 рр.

Джерела: [ICE BofAML; BIS; Bloomberg; Datastream; Goldman Sachs; JP Morgan; розрахунки ФСБ].

Аналітичний звіт Global Economics Intelligence за лютий 2023 року проаналізував поточний стан світової економіки. Зазначається, що існують попередні ознаки того, що світова економіка, можливо, переживає м'яку посадку зі зниженням інфляції та стабільними темпами зростання. Триває позитивний розвиток подій, оскільки він відбувається після періоду стабільно високої інфляції та нещодавніх потрясінь у фінансовому секторі [75].

Незважаючи на те, що інфляція знизилася завдяки підвищенню центральними банками процентних ставок і зниженню цін на продукти харчування та енергоносії, фундаментальний ціновий тиск залишається сильним, а ринки праці в деяких країнах залишаються обмеженими. Швидке підвищення процентних ставок має видимі побічні ефекти, зокрема, вразливість банківського сектору, а також занепокоєння щодо поширення інфекції в ширшому фінансовому секторі, також небанківські фінансові установи, зростають.

На рис. 2.5 проілюстровано, як центральні банки продовжують підвищувати процентні ставки. Саме на лютевих засіданнях Федеральна резервна система США підвищила облікову ставку до 4,5-4,75%, Європейський центральний банк - до 2,5-3,0%, Банк Англії - до 4,0%, а Резервний банк Індії - до 6,5%.

У 2023 році очікується подальше підвищення ставок у багатьох з цих країн. Президент Бразилії, Лула да Сілва надав різку критику за облікову ставку центрального банку - 13,75%, яка є однією з найбільших, адже вона становить серйозну перешкоду на шляху до економічного процвітання.

Рис. 2.5 - Чергове підвищення відсоткових ставок в лютому Федеральної резервної системи США, Європейського центрального банку, Банку Англії та Резервного банку Індії в період 2007-2023 рр.

Джерело: [McKinsey & Company].

Згідно зі звітом Global Economics Intelligence за лютий 2023 року, у багатьох країнах, що розвиваються, протягом останніх кількох місяців спостерігається зниження базової інфляції завдяки кільком факторам, а саме:

- зниженню цін на продукти харчування та енергоносії;
- меншій кількості перебоїв у ланцюгах поставок;
- зміцненню національних валют.

Згідно з Індексом продовольчих цін ФАО, на рис. 2.6 спостерігається зниження майже на 20% від піку в березні 2022 року, що зумовлено зниженням цін на зернові та рослинну олію. Індекс цін на енергоносії Світового банку знизився, зробивши значний внесок у зниження інфляції. Спостерігається загальне послаблення цінового тиску в цих економіках.

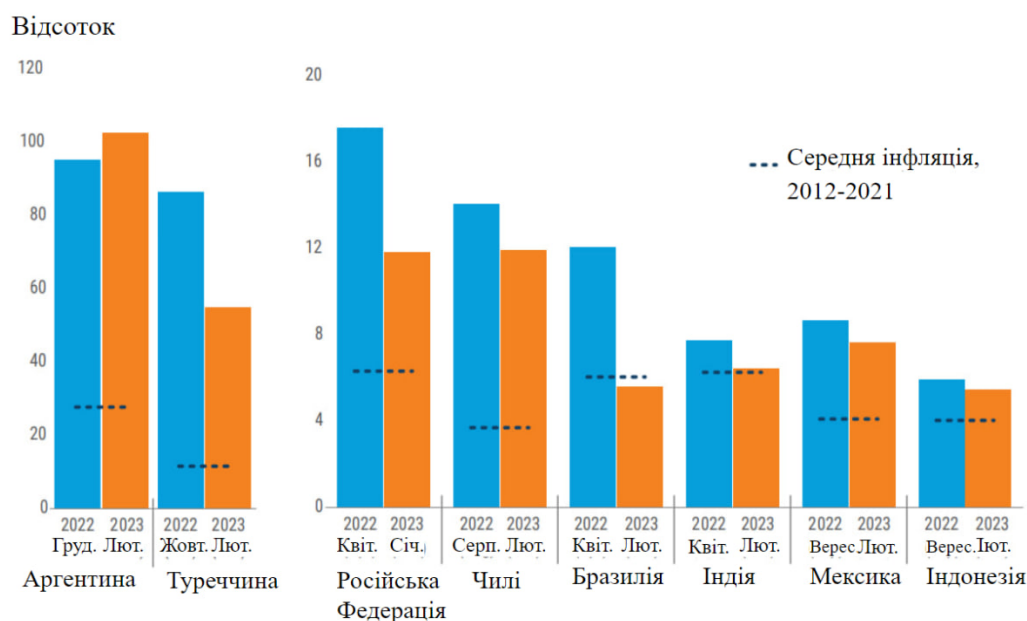

Рис 2.6 - Темпи інфляції споживчих цін, окремі країни, що розвиваються.

Середня інфляція, 2012-2021 рр.

Примітка: На рисунку показано місяць з найвищим рівнем інфляції у 2022 році в річному вимірі для кожної країни та останні доступні дані.

Джерело: [ДЭСВ ООН, на основі даних СЕІС та національних джерел (станом на 22 березня 2023 року)].

Аналітичний звіт Global Economics Intelligence за лютий 2023 року надає інформацію про те, що фінансові фахівці вжили рішучі заходи для стабілізації банківської системи. Як зазначено у звіті про глобальну фінансову стабільність, фінансові умови коливаються відповідно до змін у настроях. Існує потреба в постійному політичному реагуванні, включаючи фіскальну політику та структурні реформи, щоб забезпечити продовження нинішньої позитивної тенденції.

Перехід до низьковуглецевої економіки пов'язаний як з викликами, так і з можливостями. Все більше країн приймають кліматичні цілі та інвестують у відновлювану енергетику, тому в різних галузях будуть переможці та переможені. Фінансові фахівці повинні будуть збалансувати потребу в справедливому переході з необхідністю підтримувати конкурентоспроможність і гарантувати, що перехід не буде непропорційно впливати на певні групи населення.

Роль штучного інтелекту (ШІ) у розвитку світових фінансових ринків останніми роками теж привертає значну увагу, зокрема через його трансформаційний вплив на різні аспекти галузі. З розвитком технології ШІ її інтеграція у фінансові ринки революціонізує такі процеси, як прогнозування ринку, аналіз динаміки ринку, управління ризиками, виявлення шахрайства та алгоритмічна торгівля, серед іншого. Ці досягнення призвели до підвищення ефективності, зменшення кількості людських помилок та покращення можливостей прийняття рішень у секторі [76].

Однак широке впровадження штучного інтелекту також несе в собі потенційні виклики та ризики. Одне з найважливіших занепокоень – можлива втрата або деградація значної кількості робочих місць через дедалі більшу поширеність ШІ. У звіті Goldman Sachs прогнозується, що таким чином постраждають 300 мільйонів робочих місць у всьому світі, що підкреслює необхідність проактивних заходів для вирішення проблеми переміщення робочої сили та трансформації робочих ролей [77].

2.2. Прогнозування кон'юнктури на глобальних фінансових ринках

Прогнозувати кон'юнктуру світових фінансових ринків за своєю суттю доволі складно, особливо у світлі триваючого відновлення економіки після пандемії COVID-19. Недавній, квітневий звіт Міжнародного валютного фонду [78] надає інформацію про потенційну траєкторію розвитку світової економіки та фінансових ринків у найближчі роки, наголошуючи на темі "кам'янистого (важкого) відновлення" (rocky recovery). Очікують, що відновлення світової економіки буде нерівномірним і характеризуватиметься значними диспропорціями між країнами та регіонами. Розвинені економіки, ймовірно, переживуть більш стійке відновлення завдяки вищому рівню вакцинації та впровадженню суттєвих заходів фіскальної та монетарної політики. Натомість країни з ринками, що формуються, та країни, що розвиваються, можуть зіткнутися з більш затяжним відновленням через повільніший прогрес у вакцинації та обмежений простір для маневру в політиці.

Економічні траєкторії мають важливі наслідки для світових фінансових ринків. У міру того, як розвинені економіки відновлюватимуться швидше, їхні фінансові ринки можуть відчувати сильніше зростання і вищу оцінку активів, що підживлюватимуться м'якою монетарною політикою та підвищеним апетитом інвесторів до ризиків. Однак це також може викликати занепокоєння щодо потенційних цінових бульбашок на активи та фінансової нестабільності.

Для країн з ринками, що формуються, перспективи є більш невизначеними. Ризик відтоку капіталу та знецінення валюти залишається високим, особливо якщо розвинені країни посилять монетарну політику у відповідь на інфляційний тиск. Цей фактор може призвести до зростання вартості запозичень для ринків, що розвиваються, посилюючи існуючу боргову вразливість і створюючи виклики для їхніх фінансових ринків.

Загалом, у звіті було виявлено, що на початку 2023 року світова економіка демонструвала ознаки м'якої посадки, але попри зниження інфляції та стабільного зростання, фундаментальний ціновий тиск все ще залишається високим, а ринки

праці обмежені в деяких країнах. Підвищення відсоткових ставок мало побічний вплив на банківський сектор, і зараз політики вживають рішучих заходів для його стабілізації. МВФ очікує поступового зниження відсоткових ставок у подальші роки (рис. 2.7). Зміни у фінансових умовах коливаються разом зі змінами в настроях, тож у даному контексті прогнозування кон'юнктури світових фінансових ринків вимагає ретельного аналізу складного взаємозв'язку між макроекономічними тенденціями, політичними заходами та настроями інвесторів.

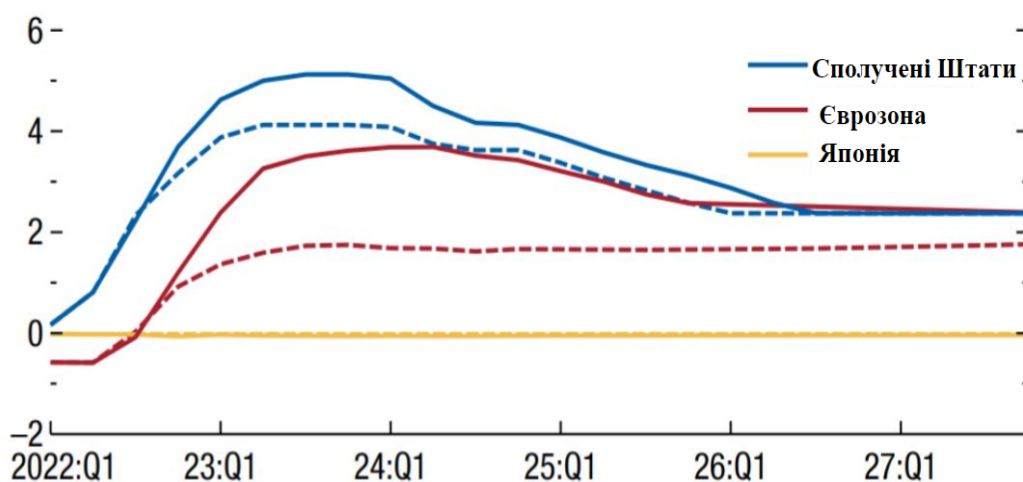

Рис. 2.7 - Прогнозовані значення відсоткових ставок США, Єврозони та Японії, % на 2023-2027 рр.

Джерело: [МФВ].

Мистецтво прогнозування ринкових тенденцій в цілому досить складна галузь, що постійно розвивається і привертає до себе значну увагу серед вчених. З тим що, ринки стають все більш взаємопов'язаними та глобальними, точне прогнозування їх руху стає все більш складним завданням. Незважаючи на труднощі, прогнозування залишається важливим інструментом для інвесторів і політиків, які прагнуть зменшити ризики і скористатися можливостями.

Історично склалося так, що фінансове прогнозування здійснюється за допомогою простих регресійних моделей, які спираються на минулі показники для передбачення майбутніх тенденцій. Моделі можуть бути ефективними в певних ситуаціях, але вони часто не можуть врахувати складну взаємодію глобальних економічних факторів, які впливають на ринкові показники.

Щоб подолати ці обмеження, дослідники звернулися до більш досконалих статистичних моделей, таких як машинне навчання та штучні нейронні мережі. Ці моделі можуть аналізувати величезні обсяги даних і виявляти закономірності, які неможливо розгледіти людям-аналітикам.

Наприклад, у нещодавньому дослідженні Чжао та ін. [79] використали алгоритм глибокого навчання для прогнозування руху цін на акції на основі фінансових новин. Алгоритм зміг перевершити традиційні регресійні моделі, що свідчить про те, що включення текстових даних може значно підвищити точність прогнозування.

Інші дослідники взагалі виходили за межі фінансових даних і вивчали використання альтернативних джерел даних, таких як аналіз настроїв у соціальних мережах, для прогнозування ринкових рухів [80]. Ми також віддамо перевагу саме методу поведінкових фінансів для оформлення власних прогнозів.

Використання технології блокчейн для підвищення точності та прозорості фінансових прогнозів - ще одна сфера досліджень, яка привернула увагу. Наприклад, у дослідженні Carvalho та його колег [81] запропоновано ринок прогнозування криптовалют на основі блокчейну, який забезпечує ефективний і безпечний спосіб агрегування ринкової інформації та підвищення точності прогнозування.

В деяких дослідженнях вивчалось використання алгоритмів глибокого навчання для прогнозування тенденцій на фінансових ринках шляхом аналізу декількох наборів даних. Ву та його колеги [82] використали алгоритми глибокого навчання для прогнозування цін на акції на основі таких факторів, як фінансові показники компаній, макроекономічні показники та дані новин. Дослідження показало, що запропонований підхід перевершив традиційні моделі прогнозування, підкресливши потенціал методів глибокого навчання для фінансового прогнозування.

Фінансове прогнозування вимагає як технічних знань, так і глибокого розуміння економічних тенденцій, незважаючи на всі ці досягнення. Постійний розвиток передових статистичних моделей і збільшення доступності

альтернативних джерел даних надає потенціал для точного і надійного прогнозування.

Втім, прогнозування ринкових коливань часто може здаватися туманним лабіринтом, адже постійно є безліч факторів, які відповідно мають свій вплив. У цьому постійно мінливому середовищі прогнозування траєкторії розвитку світової економіки стало схожим на подолання смуги перешкод. Нещодавні події, такі як фінансова турбулентність, спричинена крахом кількох банків, лише ускладнили процес відновлення, що змусило МВФ скоригувати свої прогнози зростання [83].

Поточна економічна перспектива є дуже розмитою через нестабільність у фінансовому секторі, високу інфляцію, тривалий вплив пандемії COVID-19 та геополітичні події. Хоть ситуація йшла на покращення, але коли після пандемії почалася війна в Україні, все стало більш непередбачуваним. Згідно зі звітом МВФ, представленому на весняних зустрічах Міжнародного валютного фонду у Вашингтоні, прогноз зростання світової економіки на цей рік скорегували зниженням на одну десяту відсоткового пункту до 2,8% після попереднього перегляду в бік підвищення на дві десяті відсоткового пункту в кінці січня.

Незважаючи на початковий оптимізм, викликаний потужним підйомом китайської економіки та зникненням перебоїв у ланцюгах поставок, стійка інфляція та негаразди у фінансовому секторі перешкоджають перспективам м'якої посадки глобальної економіки. Розвинені країни, особливо в Європі, спостерігають уповільнення темпів зростання, втім країни з перехідною економікою, такі як Китай та Індія, продовжують набирати обертів.

Інфляція залишається головним предметом занепокоєння, причому базова інфляція ще не досягла піку в багатьох країнах. Разом з тим стрімке посилення монетарної політики викриває самозаспокоєність у фінансовому секторі щодо невідповідності між строками погашення та ліквідністю. Загалом очікування та настрої на ринках стосовно інфляції говорять про те, що очікується її зниження, головним чином через підвищення відсоткових ставок, але якщо прогноз МВФ про зниження відсоткових ставок починаючи з 2024 року справдиться, інфляція безумовно може знову вирости. І оскільки загалом ймовірність серйозного спаду

може залишатись відносно високою, МВФ наголошує на важливості проактивних регуляторних та наглядових заходів для запобігання подальшій нестабільності. Світова економіка після пандемії відчула помітний приріст, який також супроводжувався високим рівнем інфляції, проте з початком 2022 року і війни в Україні пішла тенденція на спад, і на момент квітня 2023 року ринки до перед-ковідного стану, це видно із динаміки вартості цінних паперів ETF які відстежують індекси ринків всього світу (рис. 2.8), серед яких Vanguard Total World Stock ETF (VT), iShares MSCI ACWI ETF (ACWI), Schwab International Equity ETF (SCHF), SPDR MSCI World StrategicFactors ETF (QWLD) та iShares Core MSCI Total International Stock ETF (IXUS).

Рис. 2.8 - Динаміка вартості Vanguard Total World Stock ETF (VT), iShares MSCI ACWI ETF (ACWI), Schwab International Equity ETF (SCHF), SPDR MSCI World StrategicFactors ETF (QWLD) та iShares Core MSCI Total International Stock ETF (IXUS), 2008 - 2023 рр.

Джерело: [Сгенеровано за допомогою Google Finance. URL: <https://www.google.com/finance/quote/VT:NYSEARCA?sa=X&ved=2ahUKEwiN65-Jy-T-AhVkJTOIH>

[X3dBioQ3ecFegOIRAX&window=MAX&comparison=NASDAQ%3AACWI%2CNYSEARCA%3ASCF%2CNYSEARCA%3AQWLD%2CNASDAQ%3AIXUS](#)].

На наш погляд, оскільки зараз очевидна загальна тенденція на спад, вона у подальшому може продовжуватиметься по меншій мірі увесь 2023 рік, при цьому ризик різкого падіння може бути доволі великим, особливо якщо на фоні колапсу системно важливих великих банків США на ринках почнеться паніка, адже очікування та сию хвилинні настрої інвесторів грають у питанні коливань ринкової кон'юнктури не останню роль.

У той час як світ бореться з уповільненим зростанням, впертою інфляцією та зростаючими фінансовими ризиками, стає надзвичайно важливим орієнтуватися на цій скелястій місцевості з чітким розумінням усіх складнощів, пов'язаних з цим. Аналіз цих динамічних чинників і вміння тримати руку на пульсі ринкових тенденцій стануть ключем до прийняття правильних, обгрунтованих рішень у непередбачуваному майбутньому.

2.3 Рекомендації та пріоритети розвитку світового фінансового ринку

На основі всебічного аналізу емпіричних даних, думок експертів та успішних стратегій ми представляємо цілісний набір рекомендацій та пріоритетів, спеціально розроблених для підвищення стабільності, інклюзивності та стійкості світового фінансового ринку.

У звіті міжнародної юридичної фірми Dentos про регуляторне середовище світових фінансових ринків за лютий 2023 рік підкреслюються постійні зусилля регуляторів у всьому світі, спрямовані на розвиток надійної та стабільної фінансової системи, яка підтримує стійке економічне зростання. Звіт висвітлює кілька ключових сфер, які зазнали значних регуляторних змін, зокрема торгівлю деривативами, ринкову інфраструктуру та стає фінансування. Також розглядається вплив технологічних досягнень, таких як розвиток фінтеху та використання штучного інтелекту у фінансових послугах [84].

Регулятори в усьому світі зосередилися на підвищенні прозорості, посиленні захисту інвесторів і зміцненні цілісності ринку, що призвело до значного посилення регуляторних вимог до фінансових установ, включаючи зобов'язання щодо звітності та розкриття інформації, вимоги до капіталу та ліквідності, а також системи управління ризиками.

Дуже важливо надалі співпрацювати на міжнародному рівні та координуватися для досягнення ефективного глобального фінансового регулювання. В умовах зростаючої взаємозалежності фінансових ринків і транскордонного характеру фінансової діяльності регуляторні органи повинні працювати разом над розробкою послідовної та гармонізованої регуляторної бази.

Переходячи до рекомендацій, перша з них стосується вдосконалення нормативно-правової бази для забезпечення більш рівних правил гри на світовому фінансовому ринку. Практика показує важливість гармонізації регулювання в різних юрисдикціях для зменшення фрагментації ринку та сприяння фінансовій стабільності. Процес гармонізації повинен враховувати різноманітні потреби різних учасників ринку, водночас сприяючи співпраці між національними регуляторними органами..

Ще одним пріоритетом є сприяння фінансовій інклюзії шляхом використання досягнень у сфері фінансових технологій (фінтех). Дослідження підкреслюють трансформаційний потенціал фінтеху в розширенні доступу до фінансових послуг для недостатньо охоплених ними верств населення, особливо в країнах з перехідною економікою [85]. Політики та фінансові установи повинні співпрацювати, щоб створити сприятливе середовище для фінтех-інновацій, одночасно зменшуючи потенційні ризики [86].

До того ж, першорядне значення має сприяння розвитку екосистеми сталих фінансів. Зростаюче значення екологічних, соціальних та управлінських факторів (ESG) у прийнятті інвестиційних рішень зумовлює необхідність розробки стандартизованих систем звітності та таксономії ESG [87]. Що підвищить прозорість ринку та сприятиме спрямуванню капіталу на сталі проекти, тим

самим узгоджуючи фінансові ринки з довгостроковими екологічними та соціальними цілями.

Слід прийняти до уваги, що посилення стійкості інфраструктури фінансових ринків (ІФР) має вирішальне значення для зменшення системних ризиків. Як основа фінансової системи, ІФР повинні впроваджувати надійні практики управління ризиками та заходи з кіберстійкості, як зазначено в рекомендаціях Комітету з платежів та ринкових інфраструктур (СРМІ) та Міжнародної організації комісій з цінних паперів [88].

Департамент економічних і соціальних питань ООН в своїй доповіді на тему "Світовий економічний стан та перспективи - брифінг № 171 за квітень 2023 року", прогнозував, що у 2023 році світова економіка зростатиме на 3,5%, що дещо вище, ніж 3,3%, які спостерігалися у 2022 році [89]. Можна визначити кілька факторів, які створюють значні ризики зниження темпів відновлення світової економіки, особливо в країнах, що розвиваються, а саме:

- пандемія COVID-19
- зростання інфляції
- фінансова вразливість
- торговельна напруженість
- геополітичні ризики
- триваюча кліматична криза (значний ризик)

Від пандемії найбільше постраждали країни зі слабкими системами охорони здоров'я, обмеженим простором для маневру у фіскальній та монетарній політиці, а також високим рівнем заборгованості. У звіті дають пораду продовжити міжнародну підтримку цих країн, щоб допомогти їм впоратися з економічними та медичними викликами, спричиненими пандемією.

Опитування Conference Board 2023 C-Suite Outlook показує, що незважаючи на ризики регіональної рецесії та уповільнення зростання, керівники компаній у всьому світі стурбовані нестачею робочої сили та утриманням талантів, що свідчить про те, що нинішній економічний спад може відрізнитися від попередніх [90]. Ринки праці в багатьох регіонах є обмеженими, що може призвести до

зростання витрат на заробітну плату та соціальні виплати у 2023 році, а наслідки пандемії негативно впливають на участь робочої сили через обмеження мобільності, фактор страху та людей, які не працюють через COVID-19 або доглядають за хворими на вірус. Крім того, невідповідність навичок та суворі імміграційна/міграційна політика також ускладнюють проблему утримання талантів.

У відповідь на потенційну рецесію керівники компаній окреслили чотири стратегії для її подолання, які включають прискорення інновацій та цифрової трансформації, пошук нових можливостей у продуктах/послугах, регіонах та злиттях і поглинаннях, скорочення непрофільних витрат, а також перегляд бізнес-моделей, наприклад, цінові стратегії та управління ризиками. Вони можуть допомогти компаніям пом'якшити наслідки потенційної рецесії та стати сильнішими в довгостроковій перспективі.

Фабіо Панетти, член Виконавчої ради ЄЦБ, 22 березня 2023 виступав на тему «Глобальні шоки, побічні ефекти політики та геостратегічні ризики: як координувати політику» в Франкфурт-на-Майні на конференції ЄЦБ та його спостерігачів XXIII [91]. Він вважає, що всі політики повинні приймати заходи для боротьби з інфляцією на всіх рівнях, а не тільки центральні банки. Хоча ми маємо високі прибутки завдяки державному втручанням, фірми мають буфери, щоб поглинути зростаючі витрати на робочу силу, не підвищуючи ціни. Надмірні прибутки не повинні спричинювати інфляцію. Спекулятивні стратегії можуть призвести до реакції монетарної політики і підвищення ризику ефектів другого раунду. Тому інші органи влади повинні втручатися, щоб запобігти будь-якому зловживанню ринковою владою, а не збільшувати фіскальну підтримку, що компенсує високі ціни для споживачів.

Панетти також підкреслив три принципи, завдяки яким необхідно адаптувати політику монетарної політики у контексті непередбачуваних подій, геополітичних ризиків та ефектів з інших країн.

➤ Перший принцип полягає у тому, що прийняття рішень про політику має бути засноване на повній залежності від даних і униканні попередніх зобов'язань, щодо будь-якого конкретного політичного шляху.

➤ Другий принцип передбачає постійну оцінку наслідків наших заходів і їх комбінований ефект, щоб запобігти ускладненням адаптації до ринкових умов.

➤ Третій принцип полягає у зосередженні на головному мандаті забезпечення цінової стабільності в єврозоні, але з урахуванням глобального характеру потрясінь та їх наслідків для ринків та економік. Збереження дезінфляційної позиції до поки не побачимо переконливих ознак того, що інфляція повертається до мети, є одним зі способів захисту від ризиків.

Найнебезпечнішою для розвитку фінансової глобальної кон'юнктури є триваюча кліматична криза, тому країни повинні прискорити свої зусилля зі скорочення викидів парникових газів і переходу до низьковуглецевої економіки. Департамент просить посилити міжнародну співпрацю на підтримку кліматичних дій, особливо в країнах, що розвиваються.

Рада з фінансової стабільності (FSB) працює над тим, щоб компанії розкривали свої фінансові ризики, пов'язані зі зміною клімату, у глобально узгоджений і порівнянний спосіб. Тому що, саме таке розкриття інформації має важливе значення для надання інвесторам та учасникам ринку інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих рішень, управління ризиками та використання можливостей, пов'язаних зі зміною клімату. Значним кроком на шляху до цієї мети є публікація Міжнародною радою зі стандартів сталого розвитку (ISSB) двох проектів стандартів щодо розкриття інформації про загальний сталий розвиток та кліматичні питання. Ці стандарти мають на меті встановити загальну глобальну базову лінію, яка сприятиме порівнянності та послідовності розкриття кліматичної інформації в різних юрисдикціях, уникаючи таким чином шкідливої фрагментації підходів та непотрібних витрат для тих, хто готує розкриття інформації.

Радою також підкреслюється важливість подолання цих ризиків та сприяння сталому економічному зростанню. Є такі рекомендовані заходи:

- збільшення інвестицій в "зелені" технології та інфраструктуру
- міжнародне співробітництво для подолання торговельної напруженості та фінансової вразливості
- подолання нерівності та підтримки соціальної інтеграції

Темпи відновлення є нерівномірними в різних регіонах і країнах. Прогнозується, що економічне відновлення в розвинених країнах, залишиться стійким, тоді як країни, що розвиваються, ймовірно, зіткнуться з більшими викликами через триваючу кризу та інші фактори. А нерівність між країнами та всередині країн залишається значним викликом для глобального економічного зростання та розвитку, тож ми рекомендуємо, що урядам слід спонукати дослідження у напрямку вирішення нерівності розподілу економічних благ на національному рівні, тоді як міжнародним фінансовим установам, таких як МВФ, слід і далі продовжувати роботу у цьому напрямку в масштабі світовому. У той же час як урядам, так і міжнародним організаціям слід адаптуватись до нових реалій та поставити на службу новітні технології, такі як штучний інтелект, адже ми дослідили використання штучного інтелекту в прийнятті фінансових рішень і виявили, що з розширенням використання штучного інтелекту в фінансових установах можна очікувати значних змін. Автоматизація багатьох повторюваних та складних завдань допоможе підвищити ефективність роботи з коливаннями на глобальних фінансових ринках та спонукати економічне зростання.

Визначивши пріоритетність цих рекомендацій, зацікавлені сторони можуть сприяти розвитку більш стабільного, рівного та стійкого світового фінансового ринку, прокладаючи шлях до загального процвітання та довгострокового зростання.

ВИСНОВКИ

Базуючись на всебічному аналізі, що був проведений у даній кваліфікаційній бакалаврській роботі, можна зробити наступні висновки:

По-перше, проведено дослідження фундаментальних концепцій та теорій, що лежать в основі динаміки фінансових ринків, створивши міцний фундамент для розуміння механізмів, що стоять за кон'юнктурними коливаннями на глобальних фінансових ринках. Наш аналіз підкреслив важливість використання цілого ряду інструментів і методів для всебічного аналізу світових фінансових ринків. Ми заглибилися в теоретичні аспекти аналізу ринкових тенденцій у глобальному фінансовому масштабі, а також розглянули інструменти та методи, що застосовуються для проведення такого аналізу. Дослідивши ключові концепції та теорії, що лежать в основі ринкових тенденцій, ми отримали розуміння факторів, які визначають ці тенденції, та інструментів, які можуть бути використані для їх прогнозування.

По-друге, визначено різні фактори, що впливають на ринкові коливання, такі як технологічний прогрес, регуляторні зміни та зміни у структурі глобальної економічної влади. Наше дослідження висвітлює складний взаємозв'язок між цими факторами та їхні наслідки як для учасників ринку, так і для політиків. Була продемонстрована важливість точного прогнозування ринкових тенденцій для зменшення ризиків фінансової кризи. Аналізуючи динаміку світового фінансового ринку та розробляючи точні прогнози, інвестори та політики можуть приймати обґрунтовані рішення, які допоможуть зорієнтуватися в умовах волатильності фінансових ринків.

Результати нашого проведеного дослідження висвітлили важливість макроекономічних показників та інфляції в процесі формування ринкових тенденцій. Додатково, у нашій роботі був проведений аналіз потенціалу передових технологій, таких як алгоритми машинного навчання, блокчейн, з метою підвищення точності та ефективності фінансового прогнозування.

Проведено глибокий аналіз розвитку світових фінансових ринків, розглянувши історичний контекст та останні тенденції, такі як вплив пандемії COVID-19 та триваючої війни в Україні на волатильність ринків та потоки капіталу. Разом з цим ми обговорили важливість прогнозування кон'юнктури світових фінансових ринків, використовуючи такі джерела, як звіти міжнародних фінансових організації щодо перспектив розвитку світової економіки, щоб передбачити майбутні ринкові тенденції та виклики.

Із розглянутих методів прогнозування коливань на фінансових ринку ми віддали перевагу методу поведінкових фінансів, оскільки вважаємо, що роль настроїв інвесторів у формуванні ринкових коливань матиме в майбутньому зростаючу важливість для розуміння фінансових ринків. Слід відзначити, що традиційні економічні теорії можуть не повністю відображати складний взаємозв'язок між психологією інвесторів і динамікою ринку, таким чином необхідно включення в аналітичну базу знань з поведінкових фінансів завжди буде доцільним.

Наш аналіз визнав зростаючу взаємопов'язаність і взаємозалежність світових фінансових ринків. Ми підкреслили важливість міжнародної співпраці та координації між регуляторами та фінансовими установами для сприяння стабільності та запобігання системним ризикам. Співпраця над регуляторними стандартами, обмін інформацією та механізмами антикризового управління мають вирішальне значення для забезпечення стійкості глобальної фінансової системи.

Ми запропонували рекомендації та пріоритети для розвитку світового фінансового ринку, наголошуючи на необхідності для політиків та учасників ринку боротися з економічною нерівністю між країнами, адже країнам, що розвиваються, подолання криз дається складніше, що може призвести до коливань. Урядам та міжнародним фінансовим установам є сенс розглянути імплементацію новітніх технологій, таких як штучний інтелект, для роботи з кон'юнктурними коливаннями на глобальних фінансових ринках.

Виступаємо за впровадження наших висновків і рекомендацій з метою зміцнення стабільності та перспектив зростання світових фінансових ринків. Ми

також наголошуємо на потенційних перевагах продовження досліджень та аналізу в цій сфері, оскільки глобальна фінансова кон'юнктура розвивається, а разом з цим і з'являються нові виклики та можливості.

Таким чином, наше дослідження надало цінну інформацію про динаміку світових фінансових ринків і запропонувало практичні рекомендації щодо подолання викликів та використання можливостей, які чекають на них у майбутньому. Впроваджуючи ці рекомендації та продовжуючи відстежувати й аналізувати ринкові умови, ми віримо, що політики, учасники ринку та дослідники можуть зробити свій внесок у розвиток більш стабільної та стійкої світової фінансової системи.

Адже, інформованість, аналіз ринкових тенденцій, економічних показників та ринкових тенденцій, також регулярний аналіз ринкових даних, такі як рух цін, обсяги та волатильність, допоможе виявити закономірності або тенденції, які можуть дати уявлення про напрямок руху ринку. Слідкування за економічними показниками та політикою центрального банку, наприклад, зростання ВВП, рівень інфляції та дані про зайнятість, можуть дати уявлення про загальний стан економіки та потенційно вплинути на фінансові ринки, також слідкування за рішеннями центральних банків щодо процентних ставок та програми монетарного стимулювання, оскільки вони можуть впливати на ринкові настрої; також оцінювання потенційного впливу геополітичних подій на світові ринки, в тому числі на сектори та регіони, які, найімовірніше, зазнають найбільшого впливу, використання переваг технологічного прогресу та інструментів аналізу даних, щоб покращити процес прийняття рішень - саме все це сприяє прийняттю обґрунтованих інвестиційних рішень.

Постійні дослідження та аналіз у цій сфері допоможуть адаптуватися до мінливих ринкових умов і виявляти нові виклики та можливості. Слід пам'ятати, що на фінансові ринки впливає безліч факторів, включаючи економічні умови, настрої інвесторів, геополітичні події та непередбачувані потрясіння, тому жодна рекомендація не може гарантувати точного передбачення руху ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аyto, J. Dictionary of Word Origins: 2012.
2. Абакуменко О.В. Кон'юнктура фінансового ринку України: методологія формування, оцінювання та регулювання: дисертація...д-ра. економ. наук, спец.: 08.00.08 - гроші, фінанси і кредит / О.В. Абакуменко; наук. керівник В.В. Корнєєв. - Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2014. 471 с.
3. Абакуменко О. В. Кон'юнктура фінансового ринку: підходи до визначення дефініції //Інвестиції: практика та досвід. 2013. №. 21. С. 37-41.
4. Keynes, John Maynard. "The general theory of employment." *The quarterly journal of economics*, 1937. 51.2, 209-223.
5. Minsky, Hyman P. Can" it" happen again?: essays on instability and finance: *Routledge*, 2015.
6. Harvey, David. *The limits to capital*. Verso books, 2018.
7. Obstfeld, Maurice, Jonathan D. Ostry, and Mahvash S. Qureshi. "Global financial cycles and the exchange rate regime: A perspective from emerging markets". *AEA Papers and Proceedings*, 2018. Vol. 108.
8. Mian, A., & Sufi, A. "Finance and business cycles: The credit-driven household demand channel." *Journal of Economic Perspectives*, 2018. 32(3), 31-58.
9. Shiller, R. J. "Narrative economics." *American Economic Review*, 2018. 108(7), 1747-1778.)
10. Fama, Eugene F. "Random walks in stock market prices". *Financial analysts journal*, 51.1 1995. 75-80.
11. Samuelson, Paul A. "Proof that properly anticipated prices fluctuate randomly". *The world scientific handbook of futures markets*. 2016. 25-38.
12. Bai, Hang, et al. "The CAPM strikes back? An equilibrium model with disasters". *Journal of Financial Economics* 131.2: 2019. 269-298.
13. Kalemli-Özcan Ş. US monetary policy and international risk spillovers. – National Bureau of Economic Research, 2019. №. w26297
14. Barberis, N. C., & Thaler, R. H. A survey of behavioral finance. *Handbook of the Economics of Finance*, 1, 2003. 1053-1128.

15. Diaz, David and Theodoulidis, Babis, Financial Markets Monitoring and Surveillance: A Quote Stuffing Case Study, January 10, 2012. URL: <https://ssrn.com/abstract=2193636> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2193636>
16. D. C., Peck, E. A., & Vining, G. G., Montgomery “Introduction to linear regression analysis. John Wiley & Sons”, 2012.
17. Hamilton, James D. "Time Series Analysis". Princeton University Press.), 1994.
18. Babu, M. Suresh, N. Geethanjali, and B. Satyanarayana. Clustering Approach to Stock Market Prediction. *International Journal of Advanced Networking and Applications* 3, 2012. 1281
19. Warin, T., & Stojkov, A. Machine Learning in Finance: A Metadata-Based Systematic Review of the Literature. *Journal of Risk and Financial Management*, 2021. 14(7), 302. URL: <https://doi.org/10.3390/jrfm14070302>
20. Kazemi, R., & Mosleh, A. Improving Default Risk Prediction Using Bayesian Model Uncertainty Techniques, 2012. *Risk Analysis*, 32(11), 1888-1900. URL: <https://doi.org/10.1111/j.1539-6924.2012.01915.x>
21. Schwert, G. W. Why does stock market volatility change over time? *Journal of finance*, 1989. 44(5), 1115-1153.
22. Nison, Steve. Beyond candlesticks: New Japanese charting techniques revealed. Vol. 56. John Wiley & Sons, 1994.
23. Dan Valcu “Графики Heiken Ashi”. URL: <https://ignat.trading/post/heiken-ashi/>
24. Diebold, F. X., & Mariano, R. S. Comparing predictive accuracy. *Journal of business & economic statistics*, 1995. 13(3), 253-263.
25. Brock, W. A., & Hommes, C. H. Heterogeneous beliefs and routes to chaos in a simple asset pricing model. *Journal of economic dynamics and control*, 1998. 22(8-9), 1235-1274.
26. Bordo, M. D., & Haubrich, J. G. Deep recessions, fast recoveries, and financial crises: Evidence from the American record. *Journal of Money, Credit and Banking*, 2018. 50(5), 887-920. DOI: 10.1111/jmcb.12489

27. Claessens, S., & Kose, M. A. Frontiers of macrofinancial linkages. *Journal of International Money and Finance*, 2018. 86, 1-5. DOI: 10.1016/j.jimonfin.2018.04.002
28. Schularick, M., & Taylor, A. M. Credit booms gone bust: Monetary policy, leverage cycles, and financial crises, 1870–2008. *American Economic Review*, 2012. 102(2), 1029-1061. DOI: 10.1257/aer.102.2.1029
29. Мамотенко Д.Ю. Глобалізація міжнародних фінансових ринків. *Гуманітарний вісник ЗДІА*. 2009. URL: http://old-zdia.znu.edu.ua/e-books/gv/GV_13-14/23.pdf
30. Оболенцева Л.В. Кон'юнктурні дослідження галузевого ринку: підручник. - К.: Видавництво "Центр учбової літератури", 2010. - 208 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/11325330.pdf>
31. Park, C.-Y., & Mercado Jr., R. V. Determinants of financial stress in emerging market economies. *Journal of Banking & Finance*, 2014. 45, 199-224
32. Eller, M., Huber, F., & Schuberth, H. How important are global factors for understanding the dynamics of international capital flows? *Journal of International Money and Finance*, 2020. 109, 102221.
33. Cerutti, E., Claessens, S., & Rose, A. K. How Important is the Global Financial Cycle? Evidence from Capital Flows. *IMF Economic Review*, 2019. 67, 24-60
34. Eichengreen, B. Globalizing capital: A history of the international monetary system. *Princeton University Press*, 2008.
35. Bordo M. D. The Bretton Woods international monetary system: a historical overview. A retrospective on the Bretton Woods system: Lessons for international monetary reform. – *University of Chicago Press*, 1993. – С. 3-108.
36. Stulz, R. M. Securities laws, disclosure, and national capital markets in the age of financial globalization. *Journal of Accounting Research*, 2009. 47(2), 349-390.
37. Eichengreen B., Gupta P. The two waves of service-sector growth. *Oxford Economic Papers*. 2013. Т. 65. №. 1. С. 96-123.
38. Reinhart C. et al. This time it's different: eight centuries of financial folly-preface. *MPRA Paper*. 2009. Т. 17451.

39. Gorton G. B. Slapped by the invisible hand: The panic of 2007. – Oxford University Press, 2010.
40. Frost J. et al. BigTech and the changing structure of financial intermediation. *Economic Policy*. 2019. T. 34. №. 100. C. 761-799.
41. Swan M. Blockchain: Blueprint for a new economy. – " O'Reilly Media, Inc.", 2015.
42. Tapscott A., Tapscott D. How blockchain is changing finance. *Harvard Business Review*. – 2017. – T. 1. – №. 9. – C. 2-5.
43. Schär F. Decentralized finance: On blockchain-and smart contract-based financial markets. *FRB of St. Louis Review*. – 2021.
44. Athey S. The impact of machine learning on economics. The economics of artificial intelligence: An agenda. – *University of Chicago Press*, 2018. – C. 507-547.
45. Dagher J. et al. Benefits and costs of bank capital. – *International Monetary Fund*, 2016.
46. Cerutti E., Claessens S., Laeven L. The use and effectiveness of macroprudential policies: New evidence. *Journal of Financial Stability*. – 2017. – T. 28. – C. 203-224.
47. Tarullo D. K. Financial stability regulation. Dodd–Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act: *Purpose, Critique, Implementation Status and Policy Issues*. – 2014. – C. 59-82.
48. Caselli, F., & Roitman, A. (2020). Non-linear exchange rate pass-through in emerging markets. *IMF Economic Review*, 68(1), 185-214.
49. Schularick M., Taylor A. M. Credit booms gone bust: monetary policy, leverage cycles, and financial crises, 1870–2008. *American Economic Review*. – 2012. – T. 102. – №. 2. – C. 1029-1061.
50. Lane P. R., Milesi-Ferretti G. M. The external wealth of nations revisited: international financial integration in the aftermath of the global financial crisis. *IMF Economic Review*. – 2018. – T. 66. – C. 189-222.

51. Huang Y. Understanding China's Belt & Road initiative: motivation, framework and assessment. *China Economic Review*. – 2016. – T. 40. – C. 314-321.
52. Eichengreen B., Mehl A., Chitu L. How global currencies work: past, present, and future. – *Princeton University Press*, 2018.
53. Coimbra N., Rey H. Financial cycles with heterogeneous intermediaries. – *National Bureau of Economic Research*, 2017. – №. w23245.
54. Mistry P. S. et al. Multilateral development banks: An assessment of their financial structures, policies and practices (No Title). 1995.
55. Arner D. W., Barberis J., Buckley R. P. The evolution of Fintech: A new post-crisis paradigm. *Geo. J. Int'l L.* – 2015. – T. 47. – C. 1271.
56. Zetsche D. A. et al. Regulating a revolution: From regulatory sandboxes to smart regulation. *Fordham J. Corp. & Fin. L.* – 2017. – T. 23. – C. 31.
57. Buchak G. et al. Fintech, regulatory arbitrage, and the rise of shadow banks. *Journal of financial economics*. – 2018. – T. 130. – №. 3. – C. 453-483.
58. Budish E., Cramton P., Shim J. The high-frequency trading arms race: Frequent batch auctions as a market design response. *The Quarterly Journal of Economics*. – 2015. – T. 130. – №. 4. – C. 1547-1621
59. Hartzmark S. M., Sussman A. B. Do investors value sustainability? A natural experiment examining ranking and fund flows. *The Journal of Finance*. – 2019. – T. 74. – №. 6. – C. 2789-2837.
60. Rey H. Dilemma not trilemma: the global financial cycle and monetary policy independence. – *National Bureau of Economic Research*, 2015. – №. w21162.
61. Farhi E., Werning I. Monetary policy, bounded rationality, and incomplete markets. *American Economic Review*. – 2019. – T. 109. – №. 11. – C. 3887-3928.)
62. Auer R., Cornelli G., Frost J. Rise of the central bank digital currencies: drivers, approaches and technologies. – 2020.
63. Chiu J., Koepl T. V. The economics of cryptocurrencies–bitcoin and beyond. *Available at SSRN 3048124*. – 2017.

64. Mbiti I., Weil D. N. The home economics of e-money: velocity, cash management, and discount rates of M-Pesa users. *American Economic Review*. – 2013. – T. 103. – №. 3. – C. 369-374.
65. Beck T. et al. Payment instruments, finance and development. *Journal of Development Economics*. – 2018. – T. 133. – C. 162-186.
66. Svartzman R. et al. Central banks, financial stability and policy coordination in the age of climate uncertainty: A three-layered analytical and operational framework. *Climate Policy*. – 2021. – T. 21. – №. 4. – C. 563-580.
67. Levine R. Finance and growth: theory and evidence. *Handbook of economic growth*. – 2005. – T. 1. – C. 865-934.
68. Demirguc-Kunt A. et al. The Global Findex Database 2017: Measuring financial inclusion and the fintech revolution. – *World Bank Publications*, 2018.
69. Batista C., Vicente P. C. Improving access to savings through mobile money: Experimental evidence from African smallholder farmers. *World Development*. – 2020. – T. 129. – C. 104905.
70. Ben-David I., Franzoni F., Moussawi R. Do ETFs increase volatility? *The Journal of Finance*. – 2018. – T. 73. – №. 6. – C. 2471-2535.
71. Beirne J. et al. Financial market and capital flow dynamics during the COVID-19 pandemic. – 2020.
72. OECD Economic Outlook, November. 2022 URL:
<https://www.oecd.org/newsroom/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-continues-to-create-serious-headwinds-for-global-economy.htm>
73. Izzeldin M. et al. The impact of the Russian-Ukrainian war on global financial markets. *International Review of Financial Analysis*. – 2023. – T. 87. – C. 102598.
74. Promoting Global Financial Stability, 2022. *FSB Annual Report*. URL:
<https://www.fsb.org/wp-content/uploads/P161122.pdf>
75. Condon, J., Kwiatkowski, K., & Smit, S. Some economic indicators strengthen amid persisting inflation and investor uncertainty; central banks keep to a tightening course. 2023. URL:

<https://www.mckinsey.com/capabilities/strategy-and-corporate-finance/our-insights/global-economics-intelligence-executive-summary-february-2023>

76. Kryll.io. The Impact of Artificial Intelligence on Algorithmic Trading and Financial Markets. URL: <https://blog.kryll.io/the-impact-of-artificial-intelligence-on-algorithmic-trading-and-financial-markets>
77. Kelly, J. Goldman Sachs Predicts 300 Million Jobs Will Be Lost Or Degraded By Artificial Intelligence. *Forbes*. 2023. URL: <https://www.forbes.com/sites/jackkelly/2023/03/31/goldman-sachs-predicts-300-million-jobs-will-be-lost-or-degraded-by-artificial-intelligence/?sh=48321260782b>
78. International Monetary Fund (IMF). World Economic Outlook: A Rocky Recovery). 2023.
79. Zhao Y., Yang G. Deep Learning-based Integrated Framework for stock price movement prediction. *Applied Soft Computing*. – 2023. – T. 133. – C. 109921.
80. Bollen J., Mao H., Zeng X. Twitter mood predicts the stock market. *Journal of computational science*. – 2011. – T. 2. – №. 1. – C. 1-8.
81. Carvalho A. A permissioned blockchain-based implementation of LMSR prediction markets. *Decision Support Systems*. – 2020. – T. 130. – C. 113228.
82. Wu S. et al. S_I_LSTM: stock price prediction based on multiple data sources and sentiment analysis. *Connection Science*. – 2022. – T. 34. – №. 1. – C. 44-62.
83. Jiménez, M. Financial turbulence complicates global recovery, says IMF. *El País*. 2023, April 11. URL: <https://english.elpais.com/economy-and-business/2023-04-11/financial-turbulence-complicates-global-recovery-says-imf.html>
84. Dentos, Global Financial Markets Regulatory Review – February, 2023. Edition. URL: <https://www.dentons.com/en/insights/newsletters/2023/february/21/global-financial-markets-regulatory-review/global-financial-markets-regulatory-review-february-2023>

85. Demircuc-Kunt A. et al. The Global Findex Database 2017: Measuring financial inclusion and the fintech revolution. – *World Bank Publications*, 2018.
86. Shin H. Issues in the regulation of big techs in finance. *Bank for International Settlements*. – 2020.
87. European Commission. EU taxonomy for sustainable activities. 2020. URL: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/eu-taxonomy-sustainable-activities_en
88. Committee on Payments and Market Infrastructures (CPMI) & International Organization of Securities Commissions (IOSCO). Guidance on cyber resilience for financial market infrastructures. 2016. URL: <https://www.bis.org/cpmi/publ/d146.pdf>
89. World Economic Situation and Prospects: April 2023 Briefing. United Nations Department of Economic and Social Affairs. April 3, 2023. No. 171. URL: <https://www.un.org/development/desa/dpad/publication/world-economic-situation-and-prospects-april-2023-briefing-no-171/>
90. The Conference Board. Driving Growth and Mitigating Risk Amid Extreme Volatility. 2023. URL: <https://www.conference-board.org/topics/c-suite-outlook/driving-growth-and-mitigating-risk-amid-extreme-volatility>
91. Speech by Fabio Panetta, Member of the Executive Board of the ECB, at a panel on “Global shocks, policy spillovers and geo-strategic risks: how to coordinate policies” at The ECB and its Watchers XXIII Conference. Frankfurt am Main, 22 March 2023. URL: https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2023/html/ecb.sp230322_2~af38beedf3.en.html

КОРОТКИЙ ЗВІТ ПОДІБНОСТІ

Имя пользователя: **Европейської економіки і бізнесу Гончарова Анаста...** ID проверки: **1015118474**
Дата проверки: **16.05.2023 17:58:54 CEST** Тип проверки: **Doc vs Internet + Library**
Дата отчета: **16.05.2023 17:59:24 CEST** ID пользователя: **100005726**

Название файла: **Белкової Людмили Сергіївни «Аналіз кон'юктурних коливань на глобальних фінансових р...**
Количество страниц: **66** Количество слов: **15611** Количество символов: **121136** Размер файла: **1.33 MB** ID файла: **1014800749**

1.72% Совпадения

Наибольшее совпадение: **0.58%** с источником из Библиотеки (ID файла: **1014800684**)

0.74% Источники из Интернета	160	Страница 68
1.63% Источники из Библиотеки	262	Страница 68

0% Цитат

- Исключение цитат выключено
- Исключение списка библиографических ссылок выключено

0% Исключений

- Нет исключенных источников

Модификации

Обнаружены модификации текста. Подробная информация доступна в онлайн-отчете.

Замененные символы	1
--------------------	---